

Årsredovisning 2025

Dokumenttyp: Årsredovisning
Datum: 2026-04-27
Diarienummer: 2026/36
Fastställt av: Kommunfullmäktige
Dokumentansvarig: Ekonomichef

Grästorps kommun

Innehåll

Innehåll	2
1 Politiskt förord.....	4
2 Förvaltningsberättelse.....	6
2.1 Översikt över verksamhetens utveckling.....	6
2.1.1 Femårsöversikt.....	6
2.1.2 Koncernens ekonomiska resultat	7
2.1.3 Kommunens ekonomiska resultat.....	7
2.2 Den kommunala koncernen	8
2.2.1 Avtalssamverkan	8
2.2.2 Kommunal verksamhet	9
2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	10
2.3.1 Samhällsekonomiska läget	10
2.3.2 Kommunsektorns ekonomiska läge.....	11
2.3.3 Grästorps kommuns ekonomiska läge	12
2.3.4 Befolkningsstruktur och dess utveckling.....	14
2.4 Händelser av väsentlig betydelse.....	15
2.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	16
2.5.1 Vision	16
2.5.2 Styr- och ledningsmodell	17
2.5.3 Budgetprocess	17
2.5.4 Uppföljning.....	18
2.5.5 Intern kontroll.....	18
2.6 God ekonomisk hushållning.....	18
2.6.1 Det verksamhetsmässiga perspektivet	19
2.6.2 Det finansiella perspektivet.....	19
2.6.3 Uppföljning mål för verksamhetens utveckling	19
2.6.4 Uppföljning av finansiella mål	37
2.6.5 Samlad bedömning	38
2.6.6 Verksamheternas nettokostnadsavvikelse.....	39
2.6.7 Kommunens intäkter och kostnader 2025.....	41
2.7 Balanskravsresultat.....	43
2.7.1 Balanskravet.....	43

2.8	Väsentliga personalförhållanden	44
2.8.1	Sjukfrånvaro	45
2.9	Förväntad utveckling	47
3	Redovisning.....	48
3.1	Resultaträkning	48
3.2	Balansräkning.....	49
3.3	Kassaflödesanalys.....	51
3.4	Noter	52
3.4.1	Noter resultaträkning	54
3.4.2	Noter balansräkning.....	56
3.4.3	Noter kassaflödesanalys	63
4	Drift – och investeringsredovisningens samband med årsredovisningens övriga delar	64
5	Driftredovisning	65
5.1	Upplysningar om driftredovisningens uppbyggnad	65
5.1.1	Driftbudget.....	65
5.1.2	Bolag och Förbund.....	65
5.1.3	Upplysning om tillämpade internredovisningsprinciper.....	65
5.2	Driftredovisning, organisatorisk indelning.....	65
5.2.1	Huvudsakliga förklaringar till ekonomiskt utfall.....	66
6	Investeringsredovisning.....	71
6.1	Upplysning om investeringsredovisningens uppbyggnad	71
6.1.1	Investeringsbudget	71
6.1.2	Upplysning om tillämpade internredovisningsprinciper.....	71
6.2	Sammanställda investeringar.....	72
6.3	Kommunens investeringar.....	72
6.3.1	Färdigställda och avslutade projekt under året.....	74
6.3.2	Pågående projekt.....	75

1 Politiskt förord

År 2025 har varit ett år som tydligt visar både styrkan och allvaret i det kommunala uppdraget. I ett fortsatt osäkert omvärldsläge, med lågkonjunktur, geopolitiska spänningar och ekonomiska utmaningar i hela kommunsektorn, har Grästorps kommun tagit viktiga steg framåt med ansvar, struktur och framtidstro som ledstjärnor.

Under en längre tid har svensk ekonomi och kommunsektorn präglats av tillväxt, ökade resurser och en successiv utbyggnad av välfärden. Den tiden ligger nu bakom oss. Idag möter vi en annan verklighet med högre kostnader, demografiska förändringar och ett skatteunderlag som inte växer i samma takt som behoven.

Grästorp är inget undantag.

Vi befinner oss mitt i en nödvändig omställning där kommunens verksamhet behöver anpassas till nya förutsättningar. Det handlar inte om tillfälliga justeringar, utan om en strukturell förändring där vi steg för steg behöver ställa om verksamheten och samtidigt säkerställa kvaliteten i det vi gör. Det är en av de mest komplexa och krävande uppgifter en kommun kan stå inför.

Samtidigt kan vi konstatera att utvecklingen i kommunen går i rätt riktning. Befolkningen ökar igen, med ett positivt flyttnetto och en total ökning med 47 invånare under året. Det är ett viktigt trendbrott efter flera år av minskning och ett kvitto på att vårt långsiktiga arbete med attraktivitet, boende och livsmiljö ger resultat. Samtidigt är vi ödmjuka inför de utmaningar som återstår, inte minst kopplat till vår demografiska struktur och behovet av fortsatt tillväxt.

Under året har vi också sett konkreta resultat av tidigare beslut. Färdigställandet av 28 trygghetslägenheter på Lärkfalken 9 är ett tydligt exempel på hur vi möter en åldrande befolkning med både kvalitet och framförhållning. Det är investeringar som stärker både individens trygghet och kommunens långsiktiga effektivitet.

Ekonomiskt har 2025 varit ett ansträngt år, men med en stabil grund. Kommunen redovisar ett positivt resultat på 1 mnkr, vilket är lägre än budget men ändå ett styrkebesked i en tid då många kommuner redovisar underskott. Samtidigt ser vi tydligt att kostnadsutvecklingen, inte minst inom gymnasieverksamhet, socialtjänst och pensionskostnader, ställer ökade krav på prioriteringar framåt.

Det kräver mod att fatta svåra beslut. Det kräver ansvar att prioritera. Och det kräver ett starkt ledarskap för att hålla ihop helheten när förändringarna påverkar både verksamheter och människor.

Vi befinner oss i ett läge där kommunsektorns ekonomiska modell prövas. När kostnader ökar snabbare än intäkter krävs tydligt ledarskap, ökad effektivitet och en förmåga att anpassa verksamheten till förändrade behov. För Grästorp innebär det att vi måste fortsätta hålla i och hålla ut, med fokus på god ekonomisk hushållning och långsiktigt ansvarstagande.

Samtidigt finns det mycket att vara stolt över. Våra verksamheter levererar med hög kvalitet, flera av våra utvecklingsmål bedöms som uppfyllda och vi ser hur ett systematiskt arbete med

hållbarhet, näringsliv och samhällsutveckling ger effekt. Vi stärker vår roll som en kommun där det är enkelt att leva, verka och utvecklas.

Jag vill särskilt lyfta våra medledare. I en tid av förändring och höga krav visar organisationen en stark förmåga att leverera, utveckla och ta ansvar. Det är i vardagen, i mötet med invånare och företag, som Grästorp formas och där gör våra medledare ett avgörande arbete varje dag.

2025 har varit ett år som krävt mycket, men också visat vad vi klarar tillsammans. Med fortsatt fokus på tillväxt, kvalitet och ansvar bygger vi vidare på den riktning vi har satt. Vi står stabilt idag och vi tar oss framåt med tydlig vilja.

Stort tack till alla som bidrar till Grästorps utveckling – politiker, medledare, företagare, föreningar och invånare. Tillsammans fortsätter vi att bygga ett starkt, attraktivt och hållbart Grästorp.

Robert Fransson

kommunalråd och kommunstyrelsens ordförande

2 Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Grästorp kommuns och Grästorps kommunkoncernens verksamhet det gångna året.

2.1 Översikt över verksamhetens utveckling

2.1.1 Femårsöversikt

	2025		2024	2023	2022	2021	
	Kommun	Koncern	Kommun	Kommun	Kommun	Kommun	
Antal invånare per 31/12	5 602		5 555	5 563	5 646	5 730	
Förändring under året	47		-8	-83	-84	45	
Skattesatser %							
Grästorps kommun	%	21,99	21,99	21,99	21,99	21,99	
Västra Götalandsregionen	%	11,48	11,48	11,48	11,48	11,48	
Skatteintäkter	mnkr	428,0	419,8	410,2	391,5	376	
Skatteintäkt: kronor per invånare	kr	76 403	73 851	73 745	69 335	65 618	
Resultaträkning							
Resultat	mnkr	1,0	-1,0	-15,0	12	15,3	20,2
Nettokostnader	mnkr	420,4	421,2	428,1	388,1	376,1	355,4
Nettokostnad/invånare	kr	75 046	75 190	77 064	69 765	66 614	62 024
Investeringsvolym	mnkr	56,0	86	35,1	79,0	70,6	38,2
Balansräkning							
-Anläggningstillgångar	mnkr	607,7	609,8	539,4	516,7	452,0	406,8
-Anläggningstillgångar/invånare	kr	108 473	108 862	97 103	91 516	80 057	70 995
- Omsättningstillgångar	mnkr	86,5	95	107,4	90,6	85,1	100
- Omsättningstillgångar/invånare	kr	15 437	16 910	19 337	16 047	15 073	17 452
-Eget kapital	mnkr	245,1	250,3	243,9	258,9	246,8	235
- Eget kapital/invånare	kr	43 755	44 675	43 900	45 855	43 712	41 012
-Avsättningar	mnkr	18,6	19,7	20,0	21,8	21,2	18,9
-Avsättningar/invånare	kr	3 320	3 521	3 602	3 861	3 755	3 298
-Skulder	mnkr	437,8	442,0	390,8	335	277,9	262,2
-Skulder/invånare	kr	78 154	78 896	70 354	59 334	49 221	45 759
FINANSIELLA NYCKELTAL							
- Nettokostnad i % av skatteintäkter	%	98%		102%	95%	96%	95%
- Lånefinansieringsgrad	%	57%	56%	55%	47%	40%	41%
-Soliditet (inkl. pensionsskuld)	%	17%	18%	18%	22%	22%	20%
-Soliditet (exkl. pensionsskuld)	%	35%	35%	37%	42%	45%	46%

2.1.2 Koncernens ekonomiska resultat

Resultatet för den sammanställda redovisningen 2025 är ett underskott med 991 tkr. Den sammanställda redovisningen omfattar förutom kommunen också helägda Grästorps Fastigheter AB samt deläggande i Grästorps fjärrvärme AB (40,2 procent).

Den primära anledningen till det negativa resultatet är Grästorps Fastigheter AB som redovisar 2 194 tkr i underskott. Grästorps Fastigheter AB färdigställde byggnationen av 28 trygghetsbostäder på fastigheten Lärkfalken 9 under 2025. Vid årsskiftet flyttade de första hyresgästerna in. De kostnader som uppstod under 2025 avser främst räntekostnader, men också arvode/ personalkostnader.

Kommunen äger Grästorps Fjärrvärme AB till 40,2 procent. Bolaget producerar och säljer värme via fjärrvärmekulvert, huvudsakligen baserad på biobränsle till fastigheter i Grästorps tätort. Företagets uppgift är att stabilt och långsiktigt driva verksamheten med att producera och sälja fjärrvärme. Bolagets resultat per 31 december är 544 tkr, varav 218 tkr avser 40,2 procent som påverkar kommunkoncernen. Det finns en resultatvariation över tid och obeskattade reserver.

Soliditeten visar hur stor andel av koncernens tillgångar som är finansierade med eget kapital. För kommunkoncernen är soliditeten 35 procent jämfört med 37 procent föregående år och 43 procent i bokslutet 2023. För kommunen är soliditeten 35 procent, jämfört med 37 procent föregående år och 42 procent i bokslutet 2023. Minskningen beror främst på det negativa resultatet år 2024 och låga resultat 2025.

Låneskulden är per 31 december 344 175 tkr, varav 42 500 tkr avser vidareutlåning till Grästorps Fastigheter AB. Att jämföra med bokslut 2024 uppgick låneskulden till 298 313 tkr, varav 15 000 tkr avsåg vidareutlåning till Grästorps Fastigheter AB.

2.1.3 Kommunens ekonomiska resultat

I november 2024 beslutade kommunfullmäktige om verksamhetsplan med budget för 2025 och ekonomisk planering 2026–2027. Resultatet för 2025 budgeterades till 6 228 tkr, baserat på en oförändrad skattesats.

Kommunens resultat för 2025 uppgår till 984 tkr, vilket är 5 244 tkr lägre än budgeterat. Verksamheternas samlade resultat är negativt med 6 665 tkr. Den största avvikelser återfinns inom bildningsverksamheten, där ökade gymnasiekostnader har haft en betydande påverkan. Även social verksamhet och ledningsstöd redovisar underskott, främst till följd av högre kostnader för placeringar, IT-drift samt ökade kostnader kopplade till samverkan. Samhällsbyggnadsverksamheten visar däremot ett positivt resultat, bland annat på grund av återhållsamhet avseende inköp och underhållskostnader.

Även finansförvaltningen redovisar ett negativt resultat trots realisationsvinster gällande försäljningen av tomter på Brännebacka Västra. Underskottet beror främst på pensionskostnader samt ökade avskrivningskostnader.

Det totala positiva resultatet beror på avvikelser inom finansiella poster. Detta på grund av att budgeten utgick från nyupplåningar tidigt under året, medan upplåningarna i praktiken skedde först under andra halvåret. Även högre ränteintäkter har bidragit till resultatet.

2.2 Den kommunala koncernen

I Grästorps kommunkoncern ingår kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder, bolag, kommunalförbund och stiftelser. Stiftelsen Bergagården avvecklades under 2024. I stället startades ett nytt aktiebolag av Vänersborgs kommun för besöksnäringen på bergen, där Trollhättans stad och Grästorps kommun ingår via samverkansavtal.

Kommunen äger bolagen Grästorps Fastigheter AB till 100 procent och Grästorps Fjärrvärme AB till 40,2 procent. Årsredovisningen omfattar den sammanställda redovisningen för bolagens ekonomi.

Kommunen är medlem i sex kommunalförbund: Skaraborgs Kommunalförbund, Göliska IT, Räddningstjänsten Skaraborg, Avfall & Återvinning Skaraborg, Tolkförmedling Väst samt Samordningsförbundet Södra Väner.

I Grästorps kommun finns den kooperativa hyresrättsföreningen Trygga Hem som driftsform för biståndsbedömda bostäder. Trygga Hem ingår inte i kommunens koncernredovisning.

Det finns en privat utförare av kommunal verksamhet i kommunen, Tengene föräldrakooperativ ekonomisk förening som driver förskolan Asphagen med plats för 36 barn.

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i fem nämnder.

2.2.1 Avtalssamverkan

Enligt 9 kap. 38 § kommunallagen ska kommunstyrelsen årligen rapportera kommunens avtalssamverkan till kommunfullmäktige. Med avtalssamverkan avses att kommunen, enligt 9 kap. 37 § kommunallagen, får ingå avtal om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av en annan kommun eller en annan region. Avtalssamverkan utgör en enklare form av kommunal samverkan vid sidan av kommunalförbund och gemensamma nämnder och avser bara samverkan mellan kommuner och regioner, inte privata aktörer eller staten.

Rapporteringskyldigheten innebär att kommunstyrelsen årligen ska sammanställa befintliga och nya avtal som avser avtalssamverkan och rapportera dessa till fullmäktige. Syftet med rapporteringen är att fullmäktige ska få en överblick över den samverkan som kommunen eller regionen ingår i och avsikten är att fullmäktige ska vara informerade och kunna ta fullt ansvar för verksamheten även om den utförs av en annan kommun eller en annan region. Det är inte närmare angivet hur rapporteringskyldigheten ska fullgöras. I förarbetena till kommunallagen anges att det kan ske genom att styrelsen väcker ett separat ärende i fullmäktige, i årsredovisningen eller i samband med styrelsens förslag till budget. I Grästorp bereds ärende om avtalssamverkan i kommunstyrelsens arbetsutskott för att sedan beredas ytterligare i kommunstyrelsen innan beslut i kommunfullmäktige.

2.2.2 Kommunal verksamhet

Grästorps kommun är den del av organisationen som innefattar kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och nämnder. Förutom kommunstyrelsen finns det ytterligare fyra nämnder; valnämnden, miljö- och byggnämnden, sociala myndighetsnämnden och överförmyndarnämnden.

Kommunfullmäktige är det högsta beslutande organet i kommunen. De 31 politikerna i kommunfullmäktige utses direkt av kommuninvånarna i allmänna val vart fjärde år. Fullmäktige fattar beslut i principiella frågor och ärenden av större vikt. Fullmäktige bestämmer också vilka nämnder som ska finnas, vad nämnderna ska göra samt utser ledamöter och ersättare till nämnderna. Sammanträdena är offentliga och alla är välkomna att lyssna på beslut och debatter.

Överförmyndarnämnden utövar tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare.

Valnämnden ansvarar för att genomföra allmänna val till riksdag, landsting och kommunfullmäktige, val till europaparlamentet och folkomröstningar.

Miljö- och byggnämnden ansvarar för myndighetsbeslut samt tillsyn inom området miljö och bygg.

Sociala myndighetsnämnden ansvarar för myndighetsbeslut inom social verksamhet.

Kommunstyrelsen utses av kommunfullmäktige och är kommunens ledande förvaltningsorgan, med ansvar för kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen har uppsikt över övriga nämnder och bolag och vakar över att förvaltningen fullgör sina åligganden inom olika verksamheter utifrån kommunfullmäktiges beslut samt enligt lag och andra författningar. Kommunstyrelse består av 13 politiskt tillsatta ledamöter och det är kommunstyrelsens ordförande som leder kommunstyrelsen.

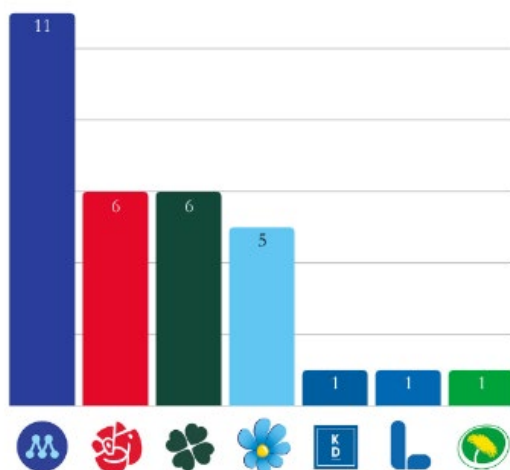

Kommunstyrelsen finns som gemensam nämnd med ansvar för hela verksamheten och har fyra utskott som utgör beredningsorgan; kommunstyrelsens arbetsutskott, bildningsutvecklingsutskottet, samhällsutvecklingsutskottet samt sociala utvecklingsutskottet. Kommunstyrelsens arbetsutskott utgör även personalutskott och budgetberedning. Utskottens främsta uppgifter finns inom följande områden:

- Verksamhet och kvalitetsuppföljning
- Beredning för förslag till mål, inriktningar och särskilda uppdrag
- Medborgardialog

Kommunens revisorer är utsedda av fullmäktige med uppdrag att granska de verksamheter som styrelse och nämnder driver.

Mandatfördelning 2023–2026

Moderaterna **11**
Socialdemokraterna **6**
Centern **6**
Sverigedemokraterna **5**
Kristdemokraterna **1**
Liberalerna **1**
Miljöpartiet **1**

2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Samhällsutvecklingen utifrån ett omvärldsperspektiv påverkar faktorer i samhällsekonomin som skapar förutsättningar för kommunens utveckling.

2.3.1 Samhällsekonomiska läget

Samhällsekonomin påverkas fortsatt av stora internationella utmaningar. Flera europeiska länder befinner sig i lågkonjunktur och den globala utvecklingen tyngs av svag efterfrågan, geopolitiska konflikter och ökad handelspolitisk osäkerhet.

Osäkerheten kring den ekonomiska utvecklingen under 2025 var alltjämt stor. Den drevs bland annat av fortsatta effekter av kriget i Ukraina, instabiliteten i Mellanöstern och återkommande handelspolitiska utspel, särskilt från USA. Dessa faktorer har skapat svängningar i både inflation, investeringar och exportefterfrågan.

Den svenska ekonomin befinner sig fortfarande i effekterna av en utdragen lågkonjunktur som inleddes 2022, med viss återhämtning under senare delen av 2025 främst som följd av att BNP-tillväxten var högre än förväntat.

Inflationen har stabiliserats nära Riksbankens mål och KPFI (konsumentprisindex med fast ränta) beräknas uppgå till 2,1 procent för december 2025. Den dämpade inflationen har bidragit till lättnader för både hushåll och företag, men prisnivån är fortsatt hög jämfört med perioden före pandemin.

Arbetsmarknaden utvecklas svagt. Arbetslösheten ligger på en fortsatt hög nivå och uppgick till cirka 8,2 procent i december 2025 - den högsta nivån sedan 2022. Svag sysselsättning och lågt investeringsklimat bidrar till att återhämtningen går långsamt.

Hushållens faktiska konsumtion har ökat i långsammare takt än förväntat, trots lägre inflation och sänkta räntor. Den höga inflationen 2022–2023 har medfört en varaktig höjd prisnivå, som urholkar värdet av reala och finansiella tillgångar. Det kräver avvägningar mellan sparande och konsumtion för hushållen.

Sammanfattningsvis har 2025 präglats av en fortsatt svag konjunktur. Tillväxten är låg men positiv, inflationen är under kontroll och hushållens ekonomi gradvis stabilare. Arbetsmarknaden förblir utmaningen framåt, medan återhämtningen hålls tillbaka av global osäkerhet och fortsatt lågt investeringsklimat.

2.3.2 Kommunsektorns ekonomiska läge

Kommunernas ekonomi påverkas av flera faktorer, såsom skatteintäkternas utveckling, demografi samt pris- och löneutveckling. Kommunernas resultat har fallit flera år i rad, vilket bland annat resulterat i minskad självfinansieringsgrad av investeringar och ökad upplåning. Även resultaten inom de kommunala bolagen har fallit, i snabbare takt än kommunernas resultat.

De långsiktiga utmaningarna varierar fortsatt mellan kommuner beroende på ekonomiska förutsättningar, investeringsbehov och befolkningsutveckling. Dock har trycket från de kommunala pensionerna lättar när inflationen har dämpats.

Det som har haft störst betydelse för kommunernas ekonomi de senaste åren är relationen mellan intäktsutvecklingen och pris- och löneökningarna. Skatteunderlaget ökade svagt under 2025, bland annat till följd av minskade arbetade timmar. Samtidigt har priser och löner ökat snabbare än skatteintäkterna både 2024 och 2025, vilket har inneburit att det reala skatteunderlaget minskat två år i rad – något som inte hänt tidigare under 2000-talet.

Investeringsnivån i kommunsektorn har ökat under flera år, och många kommuner och kommunala bolag har behövt låna mer eftersom resultaten inte räckt till för att finansiera investeringarna. Även de kommande åren väntas sektorn ha stora investeringsbehov, främst inom infrastruktur såsom vatten och avlopp, klimatanpassningsåtgärder samt omfattande reinvesteringar. Utan förbättrade resultat kommer låneskulden därför att fortsätta öka i snabb takt.

Samtidigt står kommunerna inför en förändrad demografisk utveckling. Antalet barn minskar, medan antalet äldre ökar kraftigt, och befolkningen i arbetsför ålder växer endast marginellt.

Utmaningen handlar inte längre om att möta ett växande uppdrag, utan om att anpassa verksamheterna till ett förändrat behov. Detta kommer att kräva en rad svåra beslut, bland annat anpassning av verksamheter till färre barn och elever och ställa om i takt med ny socialtjänstlag. Det handlar också om att attrahera och behålla personal med rätt kompetens, utveckla nya arbetssätt, effektivare processer och mer hållbara arbetsformer för att klara uppdraget långsiktigt.

2.3.3 Grästorps kommuns ekonomiska läge

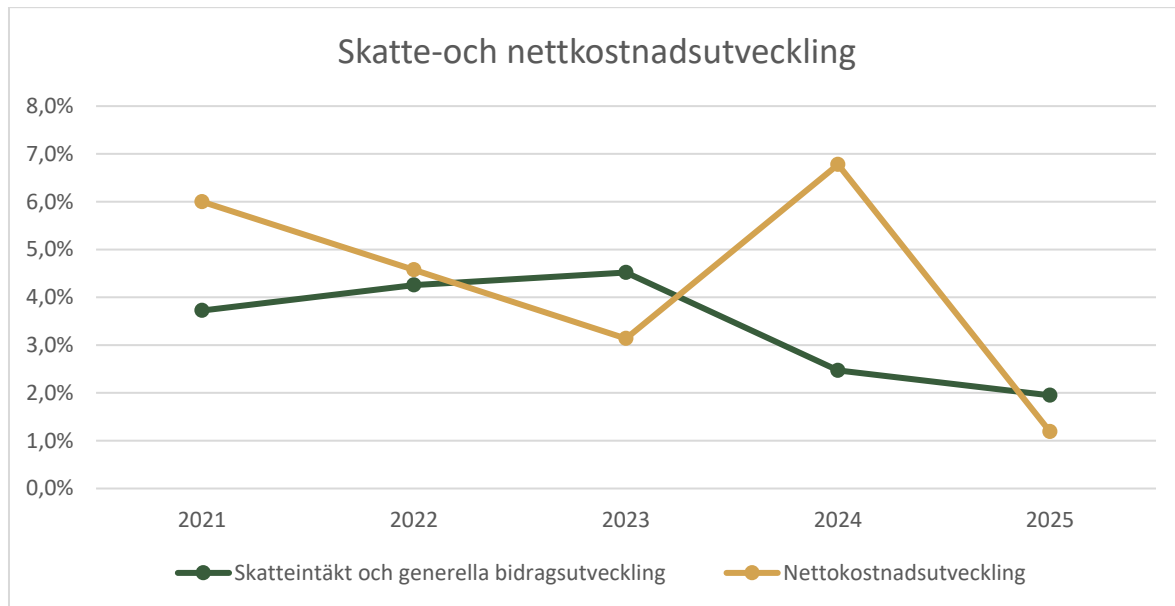
Grästorp kommun har under flera år visat stabila och goda resultat, även om kommunen liksom övriga kommuner i landet gick in i ett mer utmanande ekonomiskt läge från och med 2023.

Trots att inflationstakten har gått ner påverkas kommunen fortfarande av höga priser på avtal, varor och tjänster, då en lägre inflation innebär framför allt en avmattning av prisökningarna, inte direkta sänkningar. De senaste årens höga inflation har lett till att pensionskostnaderna nästan fördubblats inom kommunsektorn och för Grästorps kommun har pensionskostnader också varit höga, dock något lägre för 2025 jämfört med 2024.

Investeringsnivåerna har under flera år varit höga i kommunen, vilket innebär betydande långsiktiga ekonomiska åtaganden för driftbudgeten. För en kommun med omfattande investeringsambitioner krävs goda resultatnivåer för att kunna egenfinansiera en rimlig del av investeringarna. Alternativen för att begränsa ökningen av låneskulden är att antingen stärka resultatnivån eller att minska investeringsvolymerna.

Grästorps kommuns skatte-och nettokostnadsutveckling

En grundläggande förutsättning för att en kommun ska ha en god ekonomisk hushållning är att balansen mellan löpande intäkter och kostnader är hållbar. Om en kommun under flera år har en nettokostnadsutveckling som överstiger utvecklingen av skatteintäkterna riskerar detta att bland annat urholka det egna kapitalet samt skapa svårigheter att finansiera kommunens investeringar.

Diagrammen ovan visar utvecklingen av skatteintäkter och generella bidrag samt nettkostnaden mellan åren 2021–2025.

Nettkostnadsutvecklingen har ökat med 3,8 procentenheter mellan 2023 och 2024 samtidigt som skatteintäkterna har minskat. För 2025 ligger nettkostnadsutvecklingen i princip i balans med skatteutvecklingen.

Procent %	2021	2022	2023	2024	2025
Verksamhetsandel	90,4%	90,7%	89,5%	93,3%	92,6%
Avskrivningarnas andel	4,1%	5,2%	5,2%	5,3%	5,7%
Nettkostnadsandel före nedskrivningar	94,5%	95,9%	94,7%	98,6%	98,2%
Nedskrivningarnas andel	0,0%	0,0%	0,0%	3,4%	0,0%
Verksamhetens nettkostnadsandel efter nedskrivningar	94,5%	95,9%	94,7%	102,0%	98,2%
Finansiella poster	0,1%	0,0%	2,5%	1,6%	1,5%
Nettkostnadsandel efter finansiella poster	94,6%	95,9%	97,2%	103,6%	99,8%

Nettkostnadsandelen är ett nyckeltal som används för att mäta hur stor del av de totala skatteintäkterna, generella bidrag och utjämning som går åt till att täcka kommunens eller organisationens nettkostnader. Nettkostnadsandelen har ökat under flera år med större ökning för 2024 som beror på nedskrivningen av VA-ledningen. I jämförelse med 2024, före nedskrivningar, har nettkostnadsandelen minskat med 0,4 procentenheter, trots ökning av avskrivningarna.

2.3.4 Befolkningsstruktur och dess utveckling

Befolkning 31/12 respektive år					
	2025	2024	2023	2022	2021
Årlig förändring	47	-8	-83	-84	45
Totalt	5 602	5 555	5 563	5 646	5 730
0–6 år	339	341	362	389	390
7–15 år	539	531	540	548	578
16–24 år	493	488	481	494	505
25–64 år	2 685	2 671	2 666	2 699	2 752
65–84 år	1 341	1 327	1 311	1 319	1 303
85+	205	197	203	196	202
Män	2 853	2 824	2 828	2 851	2 889
Kvinnor	2 751	2 731	2 735	2 795	2 841

Vid utgången av 2025 hade kommunen 5 602 invånare, vilket motsvarar en ökning med 47 personer jämfört med föregående år. Ökningen motsvarar 0,8 procent.

Under 2025 har 304 personer flyttat till Grästorp samtidigt som 237 personer flyttat från kommunen, det innebär ett positivt flyttnetto på 67 personer. Antal inflyttade ligger i nivå med föregående år medan utflyttade har minskat. I och med detta kan flyttströmmarna anses vara den faktor som i första hand bidrar till befolkningsförändringar i Grästorp.

Grästorp har under lång tid haft ett svagt eller negativt födelsenetto, och 2025 är inget undantag. Dock är antalet födda 10 barn fler än föregående år medan antal personer som avled under året har minskat med tre personer.

Grästorps befolkning är äldre än rikets genomsnitt. Medelåldern i kommunen uppgick 2025 till 46,4 år, vilket är betydligt högre än Sveriges medelålder på 42,4 år. Den demografiska strukturen innebär att andelen äldre är hög och ökar långsiktigt, medan antalet yngre och personer i arbetsför ålder utvecklas svagt.

Grästorps demografiska försörjningskvot var 92,1 för år 2024 och för riket var det 77,1. Det innebär att på 100 personer i de mest förvärvsaktiva åldrarna 20–64 år finns det 92,1 personer som är yngre eller äldre. Ju högre tal detta mått visar, desto tyngre är försörjningsbördan.

Andelen utrikes födda eller personer med utländsk bakgrund är betydligt lägre i Grästorp än i riket. Enligt SCB:s senaste statistik har kommunen 438 invånare utrikes födda, motsvarande cirka 7,8 procent av befolkningen, vilket innebär en minskning jämfört med föregående år.

2.4 Händelser av väsentlig betydelse

Trygghetslägenheterna som Grästorps fastigheter AB (GFAB) byggt på Lärkfalken 9 möter ett behov både hos en åldrande befolkning och av en effektivisering inom äldreomsorgen. Byggnationen innebär en sammanlagd investering på 64 389 tkr, varav 30 542 tkr under 2025. Färdigställandet av trygghetslägenheterna innebär också en övergång av fastighetsbolagets verksamhet från investering till förvaltning och kostnader som både påverkar kommunens låneskuld och soliditet samt bolagets driftsbudget. Bolaget visar ett underskott med 2 194 tkr för 2025, vilket innebär en minskning av det egna kapitalet. Av kommunens totala låneskuld om 344 175 tkr vid årets slut avser 42 500 tkr vidareutlåning till Grästorps Fastigheter, vilket är en ökning med 27 500 tkr mot föregående år.

Under året förvärvades också fastigheten Sålmaskinen 2, där det nya kommunförrådet ska ligga. Köpet av fastigheten uppgick till 7 100 tkr. Genom fastighetsköpet kan Grästorps kommun färdigställa det nya kommunförrådet tidigare än beräknat enligt investeringsbudget, vilket ger omedelbara verksamhetsfördelar. Det är också det mest ekonomiskt fördelaktiga och innebär lägre kostnader för nytt kommunförråd än om man hade byggt nytt kommunförråd på orörd mark.

Försäljningen av den befintliga kommunförrådsfastigheten på Odinsgatan ger möjligheter för den nya ägaren att utveckla verksamheten, och dessutom frigörs verksamhetsmark på Västölet där det varit tänkt att kommunförrådet skulle byggas. Denna försäljning sker först under 2026

Grästorps nyaste bostadsområde Brännebacka Västra färdigställdes under senare del av året. Nu finns vatten, avlopp, el och fiber på plats, och av de tretton byggklara villatomterna som släppts är sex tomter sålda, och byggnation har redan påbörjats på fyra av dessa. Projektet pågick under period 2023–2025 med sammanlagda utgifter på 23 297 tkr. Försäljningsintäkter för de sålda tomterna uppgick till 1 675 tkr.

Kommunens soliditet påverkas av koncernens resultat samt av årets investeringar. Soliditeten för kommunkoncernen uppgår till 35 procent vilket är en minskning jämfört föregående år med två procent. Minskningen förklaras av låga resultatnivå samt ökade lånevolymerna kopplade till fastighetsinvesteringar.

2.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

2.5.1 Vision

Vi välkomnar framtiden, vi välkomnar förändring, vi välkomnar dig!

Visionens innebörd

Vi ska alltid vara en öppen och välkomnande kommun, mot varje enskild individ, varje företag och varje organisation som vi möter. Tillsammans ska vi skapa en meningsfull framtid. Vi ska vara lärande, och kreativt ta oss an framtidens möjligheter med glädje och dynamik. Vi ska göra det omöjliga möjligt varje dag.

Vi välkomnar framtiden

I Grästorp lär vi av varandra och av de vi är till för. Vi samverkar, tänker helhet och innovation för att utvecklas. På så vis kan vi möta och ta vara på framtidens utmaningar och möjligheter.

Vi välkomnar förändring

I Grästorp tar vi vara på kraften vi har tillsammans genom delaktighet. Våra anställda är medledare med stort eget mandat, tillit och hög inflytandegrad. Vi lyssnar på de vi är till för och utvecklas tillsammans i dialog. Vi är en tillåtande kommun där vi vågar testa och det vi inte kan än lär vi oss tillsammans. Det är det som skapar förändring och som gör att vi skapar framtidens välfärdskommun.

Vi välkomnar dig

I Grästorp välkomnar vi dig oavsett vem du är och var du kommer ifrån. Vi arbetar med värdskap så att våra medborgare, besökare och anställda mötas av god service, ett gott bemötande, hög kvalitet, gästfrihet och respekt. Vi tänker värdskap i allt vi gör.

2.5.2 Styr- och ledningsmodell

Genom grunduppdraget ger de förtroendevalda en tydlig riktning för kommunens utveckling och för verksamhetens utvecklingsarbete. Utvecklingsarbetets struktur innehåller vision, perspektiv, fokusområden, mål, områden, verksamhetsmått och aktiviteter. Prioriterad riktning för utvecklingsarbetet antas av kommunfullmäktige i samband med inriktningsdokument för mandatperioden samt i den årliga verksamhetsplanen med budget. Utifrån antagna planer och prioriterade mål beslutar verksamheterna om aktiviteter och hur utvecklingsarbetet ska genomföras inom befintliga ramar och budget.

Planering och genomförande av aktiviteter kopplat till prioriterade mål genomförs kontinuerligt under året på enhets- och verksamhetsnivå liksom uppföljning, analys och dialog om utvecklingsarbetets resultat och effekter. Uppföljningen sker genom kvalitativa och kvantitativa mätningar som utgör underlag för analysen av sambandet mellan genomförda aktiviteter och resultat samt effekter.

Uppföljningen ger en indikation på hur utvecklingsarbetet ligger till gentemot de prioriterade målen samt ger underlag för nästa steg. Uppföljning och analys utgör i sin tur underlag för dialoger i utskotten mellan tjänstepersoner och förtroendevalda om utvecklingsarbetets resultat och effekter. Dialogerna i utskotten genomförs minst en gång per mål och år, och är ett viktigt medel för att tillsammans följa upp och skapa samsyn, gemensam förståelse och tillit kring utvecklingsarbetet mot målen. Resultatet av dialogerna dokumenteras som underlag för delårsrapport och årsredovisning. Tidpunkt för när dialogerna genomförs under året fastställs i utskottens årsplaner.

Utvecklingsarbetet mot målen pågår systematiskt och kontinuerligt under hela mandatperioden, och är en förutsättning för kommunens långsiktiga utveckling. Dialogen är ledande i genomförandet av utvecklingsarbetet, och sker på alla nivåer med utgångspunkt i kunskap, lärande och utveckling. Det tillvaratas i verksamhetens fortsatta utvecklingsarbete för att nå ökad effekt och kvalitet för de medborgare som verksamheten riktar sig till.

2.5.3 Budgetprocess

Budgetprocessen leds av budgetberedningen tillika kommunstyrelsens arbetsutskott. Budgetberedningen bereder förslag till kommunstyrelsen som bereder om förslag på budget till kommunfullmäktige.

I november 2024 tog kommunfullmäktige beslut om verksamhetsplan och budget 2025 samt ekonomisk plan 2026–2029, och då ingick att fastställa skattesatsen för det kommande året. Med utgångspunkt i kommunfullmäktiges beslutade budget fördelar förvaltningen ramar inom kommunens verksamheter.

Den centrala budgetprocessen hade sin utgångspunkt i den årliga samlade ökningen av intäkter från skatt, utjämning och generella statsbidrag. Resultatnivå fastställdes för att uppnå de finansiella målen i enlighet med god ekonomisk hushållning.

2.5.4 Uppföljning

Kommunen följer upp ekonomi och verksamhet kontinuerligt under året. Resultatet redovisas för kommunfullmäktige tre gånger om året. Redovisningarna omfattar budgetuppföljning tertial 1, delårsbokslut per tertial 2 samt årsredovisningen.

Kommunen gör ekonomisk uppföljning tertialvis enligt kommungemensamma rutiner. Syftet är att ha kontroll på hur ekonomin i kommunen utvecklas, att kunna bedöma om kommunen kommer att nå resultatmålet vid årets slut och att kommunen lever upp till det lagstadgade kravet på god ekonomisk hushållning.

Måluppfyllelsen följs upp genom dialog mellan tjänstepersoner och förtroendevalda i utskotten. I dialogen diskuterar de olika parterna måluppfyllelsen, om målen har nåtts och om verksamheten håller önskad kvalitet. Dialogen ger en mångfacetterad bild av nuläget och är ett viktigt styrmedel för att öka förståelse, samsyn och tillit i målarbetet och verksamhetens utveckling.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret att följa hur verksamhet och ekonomi utvecklas för hela kommunkoncernen.

2.5.5 Intern kontroll

Internkontroll är ett systematiskt arbetssätt som ska säkerställa att kommunens verksamheter bedrivs i enlighet med gällande lagstiftning, fattade beslut och uppsatta mål. Enligt kommunallagen ansvarar nämnderna för att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett tillfredsställande sätt. Internkontrollen ska bidra till god ekonomisk hushållning, tillförlitlig rapportering samt efterlevnad av lagar och interna styrdokument.

Kommunen antar årligen en internkontrollplan, vilket innebär att nämnden varje år gör en förnyad bedömning av risker och prioriterar vilka områden som ska följas upp under det kommande verksamhetsåret. Kontrollmomenten baseras på genomförd risk- och väsentlighetsanalys och utgör ett viktigt verktyg för att förebygga fel, brister och oegentligheter. Genom den årliga prövningen säkerställs att internkontrollen är aktuell och anpassad till förändringar i verksamhet och omvärld samt att uppföljningen sker strukturerat och bidrar till stärkt styrning, kvalitet och rättssäkerhet i kommunens verksamheter under 2026.

Redovisningen av internkontrollplanen för 2024 godkändes av kommunstyrelsen i mars 2025. Av 21 genomförda kontrollområde, var 15 kontrollmomenten grönmarkerade (godkända) och resterande 6 kontrollmomenten är rödmarkerade (ej godkända). Dessa rödmarkerade kontrollmoment har särskilt beaktats för antagande av internkontrollplan för 2025.

2.6 God ekonomisk hushållning

I kommunallagen (2017:275) framgår att det för verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Även budgeten ska innehålla en plan för

verksamheten där mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning anges. För ekonomin anges finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning i Grästorps kommun definieras genom finansiella och verksamhetsmässiga mål.

God ekonomisk hushållning handlar om att uppfylla medborgarnas rättigheter inom ramen för tillgängliga resurser utan att minska kommande generationers möjlighet till välfärd. Det innebär att sträva efter att bedriva en verksamhet som är socialt, ekonomiskt och ekologisk hållbar.

2.6.1 Det verksamhetsmässiga perspektivet

Utgångspunkten för all verksamhet och för alla som arbetar inom Grästorps kommun är att tillhandahålla en kommunal service av hög kvalitet för de som bor, verkar och vistas i kommunen; att främja delaktighet och demokrati samt att arbeta hållbart med fokus på miljö, människor och ekonomi. Grunduppdraget innefattar såväl de uppdrag och den kvalitetsnivå som anges i nationella mål och riktlinjer som den av kommunfullmäktige lokalt prioriterade riktningen som ges i inriktningsdokument, verksamhetsplan och budget.

2.6.2 Det finansiella perspektivet

Det finansiella perspektivet innebär bland annat att varje generation själv ska bära kostnaderna för den välfärd som den konsumerar. Framtida generationer ska ha goda förutsättningar för att kunna erhålla kommunens välfärdstjänster.

De finansiella målen avser skattefinansierad verksamhet och därför används kommunens resultat. Resultatet används för ett ändamål, att finansiera kommunens investeringar.

Syftet med finansiella mål är att upprätthålla en långsiktigt välskött ekonomi utifrån god ekonomisk hushållning. Styrningen har sin utgångspunkt i investeringsbehovet och att fastställa vilket resultat som är nödvändigt för att grundekonomin inte ska försämrats.

Syftet med de två målen är att upprätthålla en långsiktigt välskött ekonomi utifrån god ekonomisk hushållning. För att uppnå en godtagbar nivå för Grästorps kommun ska båda målen vara uppnådda:

- Årets resultat ska i genomsnitt uppgå till minst 15 mnkr för perioden 2023 - 2035.
- Soliditetsnivån ska i genomsnitt uppgå till minst 42 procent för perioden 2023 – 2035

2.6.3 Uppföljning mål för verksamhetens utveckling

I inriktningsdokumentet för 2024–2027 har kommunfullmäktige fastställt tio mål för verksamhetens utveckling under mandatperioden. Målen är sorterade under tre perspektiv; samhällsutveckling, välfärdsutveckling samt attraktiv arbetsplats. I enlighet med styr- och ledningsmodellen som kommunfullmäktige antagit, samt utskottens beslutade årsplaner har samtliga tio mål följts upp, analyserats, och dialoger har genomförts i utskotten under året.

Årsplanerna för utskotten anger när målen ska följas upp under året. Uppföljningen sker genom kvalitativa och kvantitativa mätningar som utgör underlag för analys. En sammanställning av resultat och analys utgör underlag för dialog i utskottet samt nästa steg i utvecklingsarbetet.

Dialogen i utskottet är ett viktigt medel för att följa upp och skapa samsyn, gemensam förståelse och tillit kring utvecklingsarbetet, och resulterar i utskottets bedömning av måluppfyllelsen. Utskottets bedömning samt kommentar till bedömningen lyfts som beslutsärende på nästkommande utskottssammanträde, som i sin tur utgör underlag för delår- och årsredovisning.

Bedömningen av utfallet av utvecklingen mot målen illustreras med en färg där grönt innebär att målet är uppnått. Gult betyder att verksamheten är på väg att nå målet. Rött innebär att utvecklingen går i negativ riktning eller är oförändrad gentemot utgångsläget. Bedömningen utgår från den uppföljning och analys som är genomförd som underlag inför och presenterad vid dialogerna i utskotten.

Perspektiv 1: samhällsutveckling

Mål	Område	Verksamhetens mått
Vi skapar förutsättningar för kontinuerlig ökning av kommuninvånare	Infrastruktur och kollektivtrafik	Förutsättningarna för arbets-, studie och fritidspendling ska utvecklas
	Boende, kvarboende och inflyttning	Vi har ett varierat och attraktivt boendebud för alla åldrar
Bedömning: Grönt/målet bedöms uppfyllt		

Infrastruktur och kollektivtrafik

Förändringar avseende seniorkort och sommarlovskort har genomförts. Direktåg till Göteborg har under året börjat göra stopp i Grästorp med en timmas restid till Göteborg, eftersom en del tågtrafik styrs om till följd av upprustningen av Västra Stambanan. Linje 600 mellan Trollhättan och Skövde med stopp i Grästorp har fått utökat antal avgångar per dygn från 19 till 28 sedan i somras. I samband med de nya busstiderna för linje 600 finns nu fler avgångar kvällstid mellan Trollhättan och Grästorp. Därför har kommunen valt att säga upp det tidigare tillköp på två kvällsturer Trollhättan-Grästorp som gjorts på linje 640.

Västtrafik har haft stora problem med förseningar, personal- och fordonsbrist. Västtrafik har arbetat med att åtgärda problemet.

Linje 151 mellan Grästorp och Vara har dragits in. Detta har lett till att Grästorps kommun och Vara kommun tillsammans valt att köpa in en bussförbindelse särskilt för gymnasieleverna.

Bussen trafikerar sträckan Främmestad/Grästorp-Vara tur och retur och körs av Larssons buss. Avgångarna är anpassade till skoldagens tider.

Gällande Södergatan och dess övertagande från Trafikverket informerades utskottet om att lokala trafikföreskrifter samt skyltar fanns på plats och att genomfart för tung trafik är förbjuden. Trafikmätning har genomförts och kommunen har fortsatt sin dialog med Trafikverket om skyltning. Ett trafik- och gestaltungs-förslag finns framtaget för gatan och en förstudie pågår. Nästa steg är att sammanställa resultat från filmning av ledningsnätet som helhet. Utifrån detta ska ett åtgärdsförslag och en kostnads-kalkyl tas fram.

Boende, kvarboende och inflyttning

Kommunen står väl rustad med totalt tio byggklara villatomter som just nu finns tillgängliga för försäljning – både på Brännebacka Västra och Vinbärsvägen. Av de tretton villatomter som från början erbjöds på Brännebacka Västra har hittills sex sålts, varav byggnation redan påbörjats på fyra. Utöver detta finns även fem byggrätter för exploitörer för att bygga flerbostadshus, radhus, parhus eller kedjehus. Generellt sett märker verksamheten att det finns ett intresse för villatomter, medan efterfrågan på exploaterings-tomter fortfarande är låg. Under året har arbetet med att skapa ytterligare ett område för bostäder fortgått. Området Söderskogen kommer färdigställt att erbjuda 28 större villatomter, som komplement till befintliga områden. Detaljplan har varit ute på samråd under 2025.

Markanvisningar på Brännebacka omprövas kontinuerligt. Det finns även många små lägenheter i kommunen. Utskottet konstaterade att befolkningsminskningen avstannat och att kommunen är på rätt väg. Genomförandet av detaljplaner har gett förutsättningar för detta och förhoppningsvis fortsätter den positiva utvecklingen med fler färdiga tomter.

Förvaltningen har under andra tertialet marknadsfört Brännebacka Västra genom sponsrad annons med förhoppningen om att driva trafik till hemsidan med information om lediga tomter. Annonsperioden var mellan perioden 16 maj – 17 juni och antal besökare på kampanjsidan var under samma period 1210. För att jämföra detta med antal besök under april månad, innan annonseringen var antalet besökare under samma period 172. Parallellt med detta har man även satt upp en fysisk skylt vid infarten till Grästorp västerifrån.

Kommunen har tillsammans med flera andra kommuner i Skaraborg arbetat med att ta fram en karttjänst med öppna data, som visar på vart det finns lediga tomter och byggrätter inom Skaraborgs kommuner. Syftet är att tillsammans skapa förutsättningar för ett attraktivt Skaraborg och på ett enhetligt sätt visa och följa upp byggbar mark inom regionen.

Kommunen har en mycket god planberedskap för bostadsbyggande, vilket gör kommunen väl förberedd för framtida utveckling och efterfrågan och för att möta målet om 6500 invånare till 2045. En stor del av denna beredskap utgörs av detaljplanen för Brännebacka som säkerställer en god planberedskap flera år framåt. Med god planberedskap kan kommunen snabbt möta behovet av nya bostäder för både nya och befintliga invånare. Det ger en stabil grund för tillväxt och möjliggör för en effektiv byggprocess.

Kommunen har i dagsläget begränsad tillgång till planlagd verksamhetsmark för försäljning till privata aktörer som önskar etablera eller expandera sin verksamhet. Det innebär att kommunen inte fullt ut kan möta efterfrågan från näringslivet.

Som ett led i att nå kommunens mål om 6500 invånare till och med 2045 arbetar plan- och exploateringsenheten för att på sikt uppnå god planberedskap även för verksamheter. Målsättningen är att skapa en flexibel och långsiktig beredskap som möjliggör snabb respons på etableringsbehov från både befintliga och nya aktörer.

Fortsatt utveckling

Kommunen kommer att anta detaljplaner och genomföra dessa, inte minst avseende bostäder och verksamhetsmark i enlighet med liggande investeringsbudget.

Grästorps kommun behöver tydligare lyfta fram den goda basverksamheten, föreningslivet och kulturlivet som en del i arbetet med att attrahera fler invånare. Kommunen bedömer det även som angeläget att fortsätta arbetet för att tågstoppet med Göteborgståget ska omfatta Grästorp, något som uppfyllts under andra tertialet 2025.

Vidare finns behov av att undersöka insatser för att nå unga personer som utbildar sig vid Sätenäs, liksom studerande och yrkesverksamma i Trollhättan och Göteborg. Åtgärder för att stimulera flyttkedjor kan också vara en viktig del i utvecklingsarbetet. Prioriteringen av verksamhetsmark framhålls som central för kommunens långsiktiga tillväxt.

Vi utvecklar välkomnande miljöer för gemenskap och sammanhang	Kultur	Vi skapar möjligheter till ett kulturliv för alla åldrar
	Fritid	Vi skapar förutsättningar för en aktiv fritid för alla åldrar
	Attraktiv utemiljö	Vi underhåller och skapar välkomnande utemiljöer
Bedömning: Grönt/målet bedöms uppfyllt		

Kultur

En kulturplan för 2025–2028 antogs i början av året och verksamheten har följt denna. Kultur i Grästorp har erbjudit ett brett kulturutbud som når olika målgrupper. Återkommande koncept som Onsdagskvällar, Söndagsmagi, Lucia och nationaldagsfirande har varit mycket populära, och ibland har vi vuxit ur lokalerna.

Samverkan med externa aktörer såsom bygdegårdsföreningen, teatergrupper, musikband, studieförbund och lokala konstnärer har breddat utbudet. I Konserthuset finns etablerade samarbeten med bland annat bygdegårdsföreningen, Grästorpsrevyn, Riksteatern och Lisas Konfektyr.

En ny biblioteksplan är framtagen med fokus på läslust för barn och unga samt språkutveckling och samarbeten sker med skolan, andra bibliotek och kulturverksamheter. Lokalerna har tillgänglighetsanpassats i samverkan med Västra Götalandsregionen.

Kulturskolan erbjuder undervisning i instrument, musikteori och kör, samt framträdanden som ger scenvana och stärker delaktighet.

Fritid

Föreningssamordnaren har regelbunden kontakt med föreningarna och stöttar dem genom föreningservice. Föreningsrådet är ett nytt forum som har införts och som i stort ersätter det tidigare Ordföranderådet.

På grund av lokalbrist har ungdomsverksamheten 0514 varit begränsad i nuvarande lokaler, som delas med skolans årskurs 5. Personalen har försökt hitta alternativa lösningar, såsom att vara utomhus, besöka badet, boka idrottshallar och använda andra platser.

Badet erbjuder simskola, vattengymnastik, kalas, tekniksim och lovaktiviteter med många återkommande deltagare. Vattengymnastiken är oerhört populär och erbjuds nu fyra gånger per vecka. Fokus har legat på säkerhet och utbildning, samt på att ta fram tydliga rutiner. Ett gott samarbete sker internt mellan badets verksamhet, drift och fastighet.

Campingen har haft en bra säsong med svenska och internationella gäster. Campingen uppskattas som lugn, välstädd och välkomnande.

Attraktiv utemiljö

Driftenheten har under åren arbetat systematiskt med att effektivisera skötseln av kommunens grönområden och gräsytor. En central del i detta arbete har varit införandet av robotgräsklippare på strategiska platser. Kommunens lekplatser har under en längre tid haft en viss historisk underhållsskuld, vilket innebär att behovet av renovering och förnyelse har varit större än tillgängliga resurser. Driftenheten ansvarar idag för skötsel och underhåll av totalt 17 lekplatser, både inom och utanför tätorten.

Driftenheten arbetar aktivt med att implementera digitala lösningar och IoT-teknik för att effektivisera drift och underhåll inom kommunen. Genom insamling av realtidsdata kan verksamheten agera mer proaktivt och resurseffektivt, vilket bidrar till bättre miljö, säkerhet och service. Driftenheten samarbetar med AME för bekämpning av invasiva arter under sommarperioden. Arbete med röjning av sly har också genomförts vid golfbanan/rastplatsen. Beskränning av häckar, rensning av sly, borttagning av grenar och övriga åtgärder vid Nossanbron har planerats in för genomförande i februari 2026. Då kommer även beskränning och gallring av träd vid golfbanan/rastplatsen att genomföras.

Fortsatt arbete

Det fortsatta arbetet kommer bland annat att fokusera på ett eventuellt uppdrag att ta fram ett strategiskt dokument för föreningslivet och se över stödsatser till föreningslivet.

Ordningställande av ny lokal för ungdomsverksamheten kommer att slutföras i början av 2026. Verksamheten kommer också att fortsätta föra dialog med näringslivet och föreningslivet kring skyltar, sponsring och utemiljöer vid kommunens entréer.

Mål	Område	Verksamhetens mått
Vi bedriver ett systematiskt hållbarhetsarbete som minskar Grästorps miljöpåverkan	Hållbarhet	Vi skapar förutsättningar för en klimatsmart och hållbar kommun
	Livsmedelskonsumtion och produktion	Minska de offentliga måltidernas klimatavtryck
	Fastigheter	Minska energianvändningen i kommunala fastigheter
Bedömning: Grönt/målet bedöms uppfyllt		

Hållbarhet

Under 2025 har hållbarhetsarbetet i Grästorp systematiserats genom att bygga upp organisationen, ta fram en aktivitetsplan och utveckla en övergripande hållbarhetsstrategi. Organisationen består av en hållbarhetsstrateg och en verksamhetsöverskridande arbetsgrupp med förankring i ordinarie organisation. Denna struktur säkerställer både strategisk förankring och operativ genomförandekraft.

Arbetet har också omfattat framtagandet av en aktivitetsplan med konkreta aktiviteter, en tydlig arbetsordning med ansvarsfördelning, samt en systematik för uppföljning genom ett årshjul. En viktig del är även att utveckla rutiner för hållbarhetsredovisning. Aktivitetsplanen för hållbarhetsarbetet 2025–2026 innehåller tjugo aktiviteter. Aktiviteterna är inte väsentlighetsanalyserade, utan kommer ur aktivitetsgruppens identifiering av möjliga insatser.

Från aktivitetsplanen pågår arbete med utveckling av sopsortering i verksamheterna, inköp och upphandling samt återbruk av möbler. Inom bildningsverksamheten jobbar man med skolans matsvinn och återanvändning av material vid skapande. I social verksamhet jobbar man med matsvinn, ser över möjlighet att minska användning av engångsartiklar och utvecklar sopsortering.

Parallellt med detta pågår har en hållbarhetsstrategi tagits fram och lämnats in för politiskt beslut i januari 2026. Strategin fungerar som en långsiktig riktning, medan aktivitetsplanen konkretiserar hur målen ska uppnås i praktiken. En medborgardialog om hållbarhetsstrategin har också hållits.

Grästorps kommun har också valt att delta ansöka om observatörskap i klimatkommunerna, att arbeta vidare med projekt med anknytning till ROLIS-projektet, att delta i samarbete kring klimatanpassningsarbete i Skaraborgs kommunalförbund samt ett samverkansprojekt inom ”Twin transition” där digital omställning väntas leda till hållbara lösningar.

Livsmedelskonsumtion och produktion

För 2025 visar uppföljningen att det går åt fel håll i grundskola medan förskolan och äldreomsorgen har förbättrat sitt resultat. Inom äldreomsorgen har vissa förändringar i livsmedelsval införts under höst 2025 vilka förväntas sänka resultatet ytterligare under 2026. I grundskolan krävs ett samarbete med Bildningsenhetens organisation för att vi ska vända trenden och få barnen att vilja äta det som gynnar såväl deras hälsa som miljö och klimat.

Resultat 2025 (kg CO₂e/kg livsmedel):

- Mål: 1,6
- Snitt: 1,82
 - o Förskola: 1,31
 - o Grundskola: 1,78
 - o Äldreomsorg: 2,07

Bildningsverksamheten och måltidsenheten har gemensamt påbörjat en utbildning ledd av Umeå Universitet, där tvärprofessionella team på förskolor och skolor arbetar med de nationella riktlinjerna för skolmåltider. Hållbarhet är en av flera viktiga aspekter i utbildningen, och förhoppningen är att ett stärkt pedagogiskt fokus ska bidra till ökad förståelse för måltidernas betydelse för både hälsa och klimatpåverkan.

Parallellt har arbetet fortsatt med att successivt göra menyerna ”grönare”, framför allt genom att öka andelen vegetabilier även i köträtter. Det sker exempelvis genom att blanda in baljväxter och rotfrukter i soppor och pastarätter, vilket både minskar klimatpåverkan och bibehåller acceptansen bland matgästerna. Under höstlovet hölls en inspirationsutbildning i vegetarisk matlagning för skolkockar, ledd av kommunens måltidsutvecklare.

För att uppnå målet avseende de offentliga måltidernas klimatavtryck behöver livsmedelsinköpen bestå av en större andel vegetabilier. Detta har varit ett fokusområde för måltidsenheten i flera år och fortsätter även framåt.

Fastigheter

På fastighetssidan bedrivs hållbarhetsarbetet enligt rutiner.

- Trasiga armaturer byts till led armaturer.
- Vid renovering av lokaler byts äldre belysning ut till LED, sensorer som sköter belysning monteras och snålspolande munstycken till blandare och toalett monteras.
- Varje månad loggar tekniker in i vårt driftövervakningssystem och checkar av ventilationsanläggningen på de platser det är möjligt, detta för att tillse att aggregatet fungerar tillfredställande och att aggregatet inte går på högvarv om detta inte krävs.
- Kommunikationsenheten påminns en gång per år att skicka ut på intranätet och i andra kanaler att vi tänker på att släcka belysning, stänga av apparaturer och stänga fönster.

Fortsatt utveckling

Hållbarhetsstrategin väntas beslutas politiskt i inledningen 2026 och aktiviteter och projekt bedrivs i enlighet med strategin och utifrån aktivitetsplanen. Framåt bör kommunen också

undersöka om det går att ställa krav i relation till biologisk mångfald när kommunen upplåter mark genom till exempel arrendeavtal.

Mål	Område	Verksamhetens mått
Vi skapar förutsättningar för ett grönskande näringsliv och besöksnäring	Hållbart näringsliv	Aktivt föra dialog och samverka med näringslivet
	Attraktiv och levande besöksnäring	Stärka Grästorp som besöksmål
Bedömning: Grönt/målet bedöms uppfyllt		

Hållbart näringsliv

Under året har Näringslivssamverkan Grästorp fått nya stadgar och arbetet i kommunstyrelsens näringslivsråd inletts. Arbeta med framtagande av utkast till näringslivsstrategi och förankring av denna har också genomförts. Justering av rollerna i näringslivsarbetet och rekrytering av näringslivsstrateg har också genomförts under perioden. Rollen vart vakant över sommaren men strategen tillträdde under hösten. Grästorps kommun har medverkat i NSG:s arrangemang Grästorp Sessions, bland annat med föreläsning om upphandlingsprocessen. Kommunen har också deltagit i NSG:s näringslivsfrukostar, bland annat på Axima och på Mäjens. Ett nytt initiativ "Företagslots - en väg in" har också förberetts i syfte att underlätta för företagare som behöver kontakt med kommunen och dess myndigheter. Tanken är att företagaren ska kunna kontakta näringslivsstrategen och den vägen på hjälp med vilka kommunala kontakter som behöver tas i en specifik situation, i stället för att företagaren själv ska hitta vilka olika delar av kommunen hen behöver kontakta. Vi har också återupptagit företagsbesöken.

Under hösten har näringslivsarbetet haft fokus på regional samverkan, löpande företagsdialog samt att stärka strukturerna för kommunikation med näringslivet.

Grästorps kommun har under hösten deltagit aktivt i regionala och delregionala nätverk för näringsliv och besöksnäring, bland annat genom näringslivschefsnätverk och besöksnäringnätverk på både digital och fysisk nivå. Syftet har varit att bygga relationer, utbyta erfarenheter och säkerställa att Grästorp är en aktiv och synlig part i regionala utvecklingsfrågor. Arbetet har haft ett långsiktigt fokus och lagt grund för fortsatt samverkan inom områden som etablering, besöksnäring och platsutveckling.

Under hösten har även en kontinuerlig företagsdialog bedrivits. Utöver företagsbesök har löpande kontakter förts med företagare i olika branscher kring praktiska frågor, utvecklingsidéer och kommunala processer. Näringslivsstrategen har fungerat som en tillgänglig kontaktpunkt och bollplank, både i formella och informella sammanhang. Dialogen har bland annat berört frågor kopplade till handel, evenemang, besöksnäring och samverkan mellan företag och kommun, och har bidragit till ökad förståelse för företagens behov och förutsättningar.

Kommunikationen med näringslivet har under hösten stärkts genom att nyhetsbrevet har uppdaterats till en GDPR-säker lösning, med tydligare hantering av mottagarlistor och samtycke.

Detta har skapat bättre förutsättningar för en trygg, strukturerad och långsiktigt hållbar kommunikation med företagen i Grästorp.

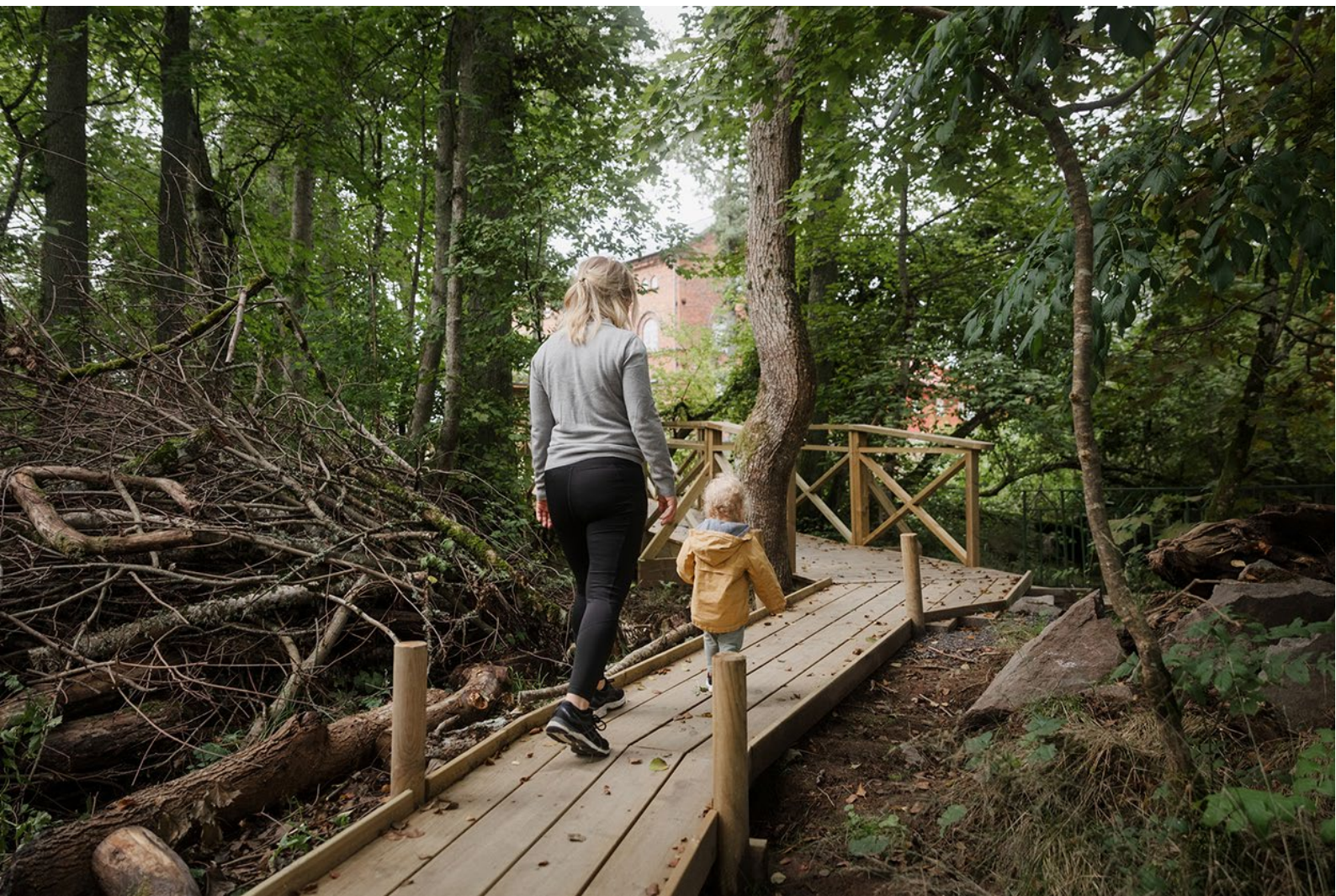
Attraktiv och levande besöksnäring

Förstudien angående paddelled Nossan har färdigställts och lämnats in för politisk behandling i inledningen av 2026. Dialog med Essunga, Herrljunga och Vårgårda kommuner har också förts gällande fortsatt Leaderprojekt i syfte att fortsätta förstudien men också ta fram skylt- och informationsmaterial för att leden ska bli verklighet. Herrljunga kommun har åtagit sig värdskapet för ett fortsatt projekt om medel från Leader skulle beviljas. Politiskt beslut om fortsättning och inlämnande av ansökan fattas i inledningen av 2026.

Grästorps kommun har också deltagit i möten gällande Halle- Hunneberg och det samarbete kommunen ingår i där. För besöksnäringen har näringslivsstrateg medverkat i Vänersamarbetet gällande Vänerleden, som av trafiksäkerhetsskäl delvis dragits om inom Grästorps kommun. Grästorps kommun har också lämnat samarbetet Gästhamnar i Vänern då Grästorp inte har någon Vänerhamn.

Fortsatt arbete

Fortsatt arbete innebär arbete med verksamhetsmark, företagsdialoger, nystartade företag, kompetensförsörjning, skola och entreprenörskap och att ta hand om framtida initiativ.

Perspektiv 2: välfärdsutveckling

Mål	Område	Verksamhetens mått
Vi utbildar världsmedborgare som kan göra skillnad för sig själva och andra	Normer och värden	Förskolan och skolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barn och elever att omfattas vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling i olika sammanhang.
	Barns delaktighet och inflytande Elevers inflytande och ansvar	De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig ska omfatta alla barn och elever.
	Omsorg utveckling och lärande Kunskaper	Förskolan och skolan ska bidra till barnen och elevernas trygga, harmoniska utveckling. Utforskande, nyfikenhet och lust att leka och lära ska utgöra en grund för förskolan och skolans verksamhet.
	Skolan och omvärlden	Barn och elever får förutsättningar för inblick och förståelse för närsamhället och arbetsliv samt fortsatt utbildning.
	Bedömning och betyg	Betyget uttrycker i vilken utsträckning den enskilda eleven har uppfyllt de nationella betygskriterier som finns för respektive ämne samt är ett resultat för hur väl skolan lever upp till nationella mål. Bedömningen skall vara allsidig och varierad samt ha såväl formativt som summativt syfte.
	Förskola/skola/hem	Skapa bästa möjliga förutsättningar för barnen/eleverna kan utvecklas rikt och mångsidigt ska förskolan/skolan samarbeta på ett nära och förtroendefullt sätt med hemmen.
	Uppföljning, utvärdering och utveckling	Den dagliga pedagogiska ledningen av förskolan/skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att förskolan/skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att verksamheten ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderad och att nya arbetssätt och metoder prövas och utvecklas.
	Bedömning: Grönt/målet bedöms uppfyllt	

Normer och värden

Under året har bildningsverksamheten fortsatt att stärka arbetet med normer och värden. En positiv utveckling kan ses jämfört med delårsrapporten: även om negativt språkbruk fortfarande förekommer, har det minskat och hanteras mer konsekvent. Trygghetsteamet stöttar arbetslagen och fler vuxna är placerade på strategiska platser i verksamheterna för att förebygga konflikter och bidra till trygga och lugna lärmiljöer.

Ett gemensamt arbete kring språkbruk har genomförts från förskola till skola, vilket har resulterat i ett tydligt och gemensamt ställningstagande mot kränkande språk som nu implementeras successivt i verksamheterna. Arbetet har också förstärkts genom föreläsningar med Attila Yoldas, riktade till elever, medlemmar inom bildningsverksamheten samt vårdnadshavare och andra intresserade samhällsmedborgare, med fokus på normer, värderingar, språkbruk och ungas livsvillkor.

Insatserna knyter an till medborgardialogen under höstterminen där vårdnadshavare och samhällsmedborgare gemensamt diskuterade hur vi tillsammans skapar en skola att vara stolt över, hur språkbruk, sociala medier och fritidsaktiviteter påverkar barn och elever samt hur samhället i stort kan bidra till att stärka positiva normer och värden. Dialogerna bekräftar att ett långsiktigt och framgångsrikt arbete förutsätter ett gemensamt ansvar mellan hem, skola och övriga samhället.

Barns delaktighet och inflytande/ elevers inflytande och ansvar

Samtliga enheter inom bildningsverksamheten har välfungerande barn- och elevråd som stärker delaktighet, demokratiska processer och tillit. I förskolan har arbetet med barns inflytande intensifierats, särskilt kopplat till jämlikhetsuppdraget.

I fritidshemmet fortsätter utvecklingen av valbara aktiviteter. Äldre elevers ökade intresse för skolgården pekar på behov att fortsätta anpassa aktiviteter och organisation efter elevernas förutsättningar.

Elever i grundskolan visar ökat engagemang för sin kunskapsutveckling, och lärarna upplever en mer konstruktiv dialog om mål, progression och ansvarstagande. Detta ligger i linje med bildningsverksamhetens långsiktiga arbete med att stärka elevens roll i det egna lärandet.

Omsorg, utveckling och lärande/ kunskaper

Systematiska screeningar ger en stabil grund för att följa upp elevernas kunskapsutveckling. Arbetet med att ta fram en gemensam, långsiktig plan för screeningverktyg och progression påbörjades under året och fortsätter kommande verksamhetsår.

Grundskolan har arbetat ämnesövergripande med resonemangsförmåga, vilket lett till förbättrade resultat. Gemensam lektionsstruktur och ett fortsatt fokus på ledning och stimulans har stärkt lärmiljöerna. Samtidigt visar analyserna att studieteknik är ett utvecklingsområde, särskilt i svenska och matematik.

Barn- och elevhälsan förstärktes under året genom tillsättning av speciallärare och specialpedagog. Samtidigt togs en gemensam barn- och elevhälsoplan fram för hela verksamheten, vilket har bidragit till att stärka struktur, riktning och likvärdighet i elevhälsoarbetet. Planen har utvärderats och reviderats inför läsåret 2025–2026, och arbetet har fortsatt med att förankra planen och tillhörande rutiner i hela bildningsverksamheten, i syfte att säkerställa att verksamheten lever upp till nationell lagstiftning inom området.

Elevers skolfrånvaro är fortsatt en utmaning vilket påverkar såväl lärande som välmående, för barn och unga. Arbetet med att stärka närvaron är därför högt prioriterat. Inom ramen för den nya socialtjänstlagen har bildningsverksamheten, i samverkan med social verksamhet, anställt en socialpedagog och en socionom. Det skolsociala teamet påbörjar sitt arbete i februari och har ett tydligt uppdrag med fastställda strukturer och rutiner, i syfte att stärka tidiga insatser, främja närvaro samt säkerställa ett samordnat och ändamålsenligt stöd till barn och elever tillsammans med enheterna.

Rutiner för övergångar mellan förskola, skola och olika stadier har stärkts i syfte att skapa kontinuitet, trygghet och likvärdighet i barns och elevers lärande. Genom tydligare strukturer för informationsöverföring och gemensam planering skapas bättre förutsättningar för att möta varje elevs behov och säkerställa en sammanhållen progression i kunskapsutvecklingen. Även övergången mellan årskurs 9 och gymnasiet ses över för att ytterligare kvalitetssäkra processen och stärka elevernas förutsättningar att lyckas i nästa utbildningssteg.

Bildningsverksamhetens gemensamma utvecklingsarbete Gröna tråden utgör en sammanhållande struktur för kollegialt lärande och pedagogisk utveckling. Arbetet bidrar till att stärka undervisningens kvalitet genom ökad samsyn kring mål, innehåll och bedömning, och stödjer därigenom en likvärdig och långsiktig progression i barns och elevers lärande genom hela utbildningskedjan.

Skolan och omvärlden

Arbetet med bred studie- och yrkesvägledning har förstärkts genom utvecklingsarbetet MOA – Modern arbetslivsorientering. En arbetsgrupp har tagit fram en långsiktig plan som ska implementeras kommande läsår.

I detta ingår både PRAO, undervisning, näringslivssamverkan och framtidskompetenser. Fritidshemmets uppskattade projekt *Yrkesresan* har varit särskilt framgångsrikt och planeras nu att integreras i MOA-arbetet.

Bedömning och betyg

Kunskapsuppföljningar och kartläggningar används systematiskt för att planera undervisning och stödinsatser. Nationella prov sambedöms av samtliga lärare, vilket stärker likvärdigheten och fungerar som ett kompetenslyft. Ett F–9-perspektiv används konsekvent vid analys av bedömningsstöd, nationella prov och betyg, vilket ger en tydligare bild av progression och utvecklingsbehov.

Förskola, skola och hem

Samverkan med hemmet är central för barns och elevers utveckling. Engagemanget är stort, även om närvaron på föräldramöten fortsatt är varierande. Utvecklingssamtalen har fortsatt mycket hög upplutning. Under hösten genomförs en riktad enkät för vårdnadshavare för att ytterligare utveckla samarbetet dock var svarsfrekvensen låg vilket innebar att det var svårt att få fram signifikanta data att arbeta vidare med. Höstterminens medborgardialog gav värdefulla insikter om hur delaktighet kan stärkas, vilka forum som behövs och hur vi tillsammans tar ansvar för barns trygghet och utveckling, vilket gett ett underlag för fortsatt utvecklingsarbete för att stärka samverkan förskola/ skola och hem.

Uppföljning, utvärdering och utveckling

Bildningsverksamhetens mål är ”Vi utbildar världsmedborgare som gör skillnad för sig själva och andra”. De åtta områden som är kopplat till målet innefattar de områden som huvudmannen har att följa upp enligt nationella styrdokument. Under året görs en fördjupad uppföljning av ett område i taget upp under bildningsutvecklingsutskottets sammanträden för att följa verksamhetens utveckling mot målet. Inom bildningsverksamheten sker ett systematiskt kvalitetsarbete som leds av enheternas lärledare tillsammans med rektorer och omfattar alla i verksamheten, och där dialogen i utskottet är ett viktigt medel för att följa upp och skapa samsyn, gemensam förståelse och tillit kring utvecklingsarbetet. Detta resulterar i utskottets bedömning av måluppfyllelsen.

Slutsats

Bildningsverksamheten bedriver ett sammanhållet och systematiskt utvecklingsarbete med tydligt fokus på kvalitet, likvärdighet och elevens bästa. Genom förstärkt barn- och elevhälsa, strukturerad kunskapsuppföljning, värdegrundsarbete och ökad samverkan med hem och samhälle har verksamheten skapat goda förutsättningar för barns och elevers lärande och välmående. Samtidigt kvarstår viktiga utvecklingsområden, särskilt kopplat till skolnärvaro, studieteknik och former för vårdnadshavares delaktighet, vilket utgör centrala prioriteringar i det fortsatta kvalitetsarbetet.

Fortsatt utveckling 2026:

Under 2026 inriktas arbetet på att säkerställa och vidareutveckla redan påbörjade insatser med fokus på likvärdighet, tidiga insatser och systematik. Prioriterade aktiviteter är att:

- fortsatt säkerställa ett rättssäkert och likvärdigt arbete mot kränkande behandling genom tydliga rutiner, uppföljning och kompetensutveckling,
- fortsätta utveckla gemensamt språkbruk, bemötande och värdegrund i hela bildningsverksamheten,
- stärka arbetet med skolnärvaro genom fortsatt implementering av gemensam närvaroplan samt etablering av skolsocialt team,
- utveckla det förebyggande och tidiga stödet genom barn- och elevhälsan, med fokus på tillgängliga lärmiljöer,

- stärka kunskapsresultaten genom screening, tidiga stödinsatser och fortsatt utveckling av undervisningen framför allt i svenska och matematik,
- fördjupa bedömarkompetensen och det kollegiala lärandet för att säkerställa likvärdig bedömning,
- arbetet med skolsäkerhet vidareutvecklas i enlighet med skollagen kapitel 6 a *säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte*, genom tydligare ansvarsfördelning, gemensamma rutiner och ett stärkt förebyggande arbete för att säkerställa en trygg och säker utbildningsmiljö för alla barn och elever.

Mål	Område	Verksamhetens mått
Vi ger förutsättningar för ett gott och meningsfullt liv i alla åldrar	Kvalitet i socialtjänst	Kunder/deltagare upplever en hög nöjdhet
		God och nära vård och omsorg
	Utveckling som främjar hälsa och välbefinnande	Välfärden utvecklas genom effektiva och innovativa arbetssätt
		Det förebyggande arbetet bidrar till ökad hälsa och välbefinnande
Bedömning: Gult – delvis uppfyllt		

Kvalitet i socialtjänst

Resultat från nationella brukarundersökningar och lokala uppföljningar visar att den sociala verksamheten i Grästorps kommun generellt uppnår en hög grad av nöjdhet bland brukare och deltagare. Särskilt tydliga resultat återfinns inom äldreomsorgen, där en majoritet av respondenterna uppger att de känner sig trygga, respektfullt bemötta och delaktiga.

Svarsfrekvensen har förbättrats jämfört med tidigare år, vilket stärker tillförlitligheten i resultaten och indikerar ett ökat engagemang från brukare och anhöriga.

Den höga nöjdheten bedöms ha samband med flera utvecklingsfaktorer, bland annat:

- ett mer personcentrerat arbetssätt,
- ökad dialog med brukare och anhöriga,
- stärkt bemötandekompetens hos personal

Inom delar av hemtjänsten samt individ- och familjeomsorgen kvarstår utmaningar kopplade till kontinuitet, tillgänglighet och upplevd delaktighet.

Det systematiska arbetet med att analysera brukarresultat behöver fortsatt fördjupas, särskilt i syfte att tydligare koppla resultat till konkreta förbättringsåtgärder på enhetsnivå.

Den sociala verksamheten har under 2025 fortsatt utvecklingen mot en mer god och nära vård och omsorg, i linje med nationella inriktningar. Exempel på detta är:

- god tillgång till sjuksköterska på särskilda boenden,
- stärkt samverkan med primärvården – Catio och Närhälsan,

- ökad användning av välfärdsteknik,
- kompetensutveckling inom palliativ vård

Verksamheten uppvisar en stabil organisatorisk struktur som möjliggör kvalitetsutveckling över tid. Det finns flera exempel på personcentrerade arbetssätt och god samverkan mellan olika professioner.

De huvudsakliga utmaningarna handlar om att säkerställa långsiktig uthållighet och likvärdighet i arbetssätten, särskilt inom hemtjänsten där verksamheten i högre grad påverkas av bemanningssituation och schemastyrning. Det finns fortsatta utvecklingsbehov kopplat till långsiktig kompetensförsörjning.

Sociala utskottet bedömer att kvaliteten i den sociala verksamheten utvecklas i positiv riktning. Verksamheten uppvisar tydliga styrkor inom trygghet, bemötande och samverkan, vilket utgör en stabil grund för fortsatt utveckling. Samtidigt kvarstår strukturella utmaningar, särskilt inom kompetensförsörjning, systematiskt kvalitetsarbete och fördjupad analys. Sammantaget bedöms vårens uppföljning visa på delvis måluppfyllelse med tydlig utvecklingspotential.

Utveckling som främjar hälsa och välbefinnande

Höstens uppföljning har ett mer framåtblickande perspektiv och fokuserar på hur den sociala verksamheten utvecklas över tid, samt i vilken utsträckning arbetssätten bidrar till framtida kvalitet, effektivitet och hälsa. Uppföljningen belyser verksamhetens förändrings- och utvecklingskapacitet.

Under 2025 har flera större utvecklingsinsatser genomförts, bland annat:

- implementering av nya moduler i verksamhetssystemet Life Care
- anpassning av arbetssätt till ny socialtjänstlag (2025:400)
- gemensam kraftsamling genom stor-APT för hela verksamheten

Insatserna har bidragit till ökad samordning, förbättrade informationsflöden och nya former för samverkan mellan enheterna. Senior Alert används systematiskt och kommunen har även under året uppmärksamats som så kallad *Guldkommun*, vilket speglar ett strukturerat och förebyggande kvalitetsarbete.

Måluppfyllelsen varierar mellan olika enheter, vilket speglar skilda förutsättningar och verksamheternas komplexitet. Effekterna av utvecklingsarbetet är i flera fall ännu i ett tidigt skede och behöver följas över tid.

Särskilt positivt är verksamhetens förmåga att genomföra större systemförändringar på ett strukturerat sätt, vilket stärker den organisatoriska mognaden.

Det förebyggande arbetet har under året stärkts genom:

- arbetsmarknadsinsatser där en stor andel deltagare gått vidare till arbete eller studier
- test av nytt fallförebyggande arbetssätt (TUFF)

- ökad samverkan mellan sjuksköterska, fysioterapeut och Seniorcenter

Insatserna bidrar till ökad självständighet, trygghet och livskvalitet för målgrupperna. Samtidigt är det förebyggande perspektivet fortfarande under utveckling, särskilt i relation till nya målgrupper och civilsamhällets roll.

Det finns behov av:

- förbättrad statistik och uppföljning
- mer uppsökande arbetssätt
- utvecklade former för samverkan

Sociala utskottet bedömer att den sociala verksamheten befinner sig i en positiv utvecklingsfas. Verksamheten är inte i mål men arbetar i rätt riktning och uppvisar ett tydligt utvecklingsdriv. Genomförda verksamhetsbesök (Go & See-besök) stärker bilden av en engagerad och professionell organisation, där personalen visar hög delaktighet och stolthet i sitt uppdrag.

Fortsatt utveckling 2026

Följande utvecklingsområden bedöms särskilt prioriterade:

- fördjupad kund/brukar- och deltagardialog
- kompetensutveckling inom digitalisering och evidensbaserad praktik
- utvecklade arbetssätt kring fast omsorgskontakt inom äldreomsorgen
- stärkt samverkan med civilsamhället
- långsiktig kompetensförsörjning

Mål	Område	Verksamhetens mått
Vi skapar förutsättningar för social hållbarhet och främjar en god och jämlik folkhälsa i Grästorp	Utbildning och arbete	Folkhälsoarbetet ska främja fullföljda studier och en högre utbildningsnivå samt arbete och meningsfull sysselsättning
	Fysisk aktivitet	Folkhälsoarbetet ska främja att graden av fysisk aktivitet ökar i Grästorp.
Bedömning: Gult/målet bedöms delvis uppfyllt		

Utbildning och arbete

Insatserna stärker skolornärvaro, lärande, fysik och psykisk hälsa och ger elever bättre förutsättningar att lyckas. Särskilt starkt är den förstärkta elevhälsan, strukturerat HLT-arbete, satsningar på läsning och språkutveckling, tidiga insatser genom bibliotekets bokutgåvor, och det jämställdhetsfokuserade arbetet med pojkars skolresultat. Kommunen tar tydliga tseg mote ne trygg, stödjande och inkluderande skolmiljö med jämlika möjligheter.

Fysisk aktivitet

Kommunen erbjuder återkommande och varierande aktiviteter för barn, unga, vuxna och äldre. Insatserna stärker fysisk aktivitet, kunskap om ANDTS, social delaktighet och trygghet. Folkhälsoloppet och Go Active visar på god samverkan med föreningsliv och lokala aktörer. TUFF-skolan är särskilt framgångsrik som kombinerad fysisk, kunskapsbaserad och social insats för seniorer. Samtidigt visar de minskade deltagarsiffrorna i X-rundan och de ökade riskbeteendena drogvanundersökningen att vissa delar behöver prioriterad utveckling.

Fortsatt utveckling 2026

Folkhälsoarbete kräver långsiktighet för att uppnå förväntade resultat och effekter. Då folkhälsoplanen är antagen för 2025 och 2026 fortsätter de insatsområden och aktiviteter som har genomförts under 2025.

Mål	Område	Verksamhetens mått
Vi samverkar för ekonomisk hållbarhet med ökad kvalitet i välfärdsutvecklingen	God ekonomisk hushållning	En verksamhet som bedrivs med god kvalitet och hög kostnadseffektivitet
Bedömning: Grönt / målet bedöms uppfyllt		

God ekonomisk hushållning

Den långsiktiga verksamhetsplanen med budget ligger till grund för omställnings- och effektiviseringsarbete med särskilt fokus på kvalitet, effektivitet och robusthet i välfärdstjänster som har fortsatt utvecklas genom att identifiera prioriterade områden för omställning under 2025.

Grästorps kommun har en omfattande samverkan i genomförandet av det kommunala uppdraget. Under 2025 har samverkan utvecklats inom främst V6 genom lönecenters och inköpscentralens fortsatta utveckling samt genom identifierade områden att utreda för samverkan med Essunga kommun.

Fortsatt utveckling 2026

Inom ramen för kommunens omställningsarbete kommer utredning av dimensionering av förskola och särskilt boende att genomföras som underlag för beslut. Översyn, uppföljning och utveckling av kommunal samverkan samt verksamhetsutveckling genom digitalisering är ytterligare områden som kommer att fortsatt utvecklas och utredas.

Perspektiv 3: attraktiv arbetsplats

Mål	Område	Verksamhetens mått
Vi samarbetar och vågar prova nya arbetssätt	Helhet och utveckling	Vi kompetensutvecklar medledare och tillsammans utvecklar vi verksamheten i ett helhetsperspektiv
Vi har ett gott värdskap och medledarskap	Värdskap och medledarskap	Medledare trivs på sitt arbete och känner tillit till varandra
Bedömning: Grönt, målet bedöms som uppfyllt.		

Helhet och utveckling

En medledar- och ledarutveckling inom effektiv förändringsledning startade i oktober 2025 för kommunens samtliga chefer. Kompetensutvecklingen fortsätter med medledarutveckling på samma tema i början av 2026. Syftet med kompetensutvecklingen är att skapa förutsättningar för kommunens pågående omställning utifrån demografi och ekonomi genom att stärka kommunens omställningsförmåga att långsiktigt hållbart ställa om resurser och arbetssätt i genomförandet av det kommunala uppdraget.

Värdskap och medledarskap

Under 2025 har dialoger om motivation och arbetsglädje genomförts på arbetsplatsträffar på enhetsnivå i alla verksamheter. Årets medledarvecka i september innehöll bland annat en inspirationsföreläsning på temat motivation och arbetsglädje samt dialog i mixade grupper. Erbjudande om friskvård genom Epassi erbjuds fortsatt.

Fortsatt utveckling 2026

- Kompetensutveckling för chefer och medledare i effektiv förändringsledning
- Personalaktiviteter utifrån ”hälsohjulet” som stödjer det systematiska arbetsmiljöarbetet samt gott värdskap och gemenskap i arbetet.

2.6.4 Uppföljning av finansiella mål

Finansiellt mål 1: Årets resultat ska i genomsnitt uppgå till minst 15 mnkr för perioden 2023–2035.

(mnkr)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2023-2035
Resultat	12	-15	1	13	16	17	20	18	18	18	18	18	18	13
Källa:	ÅR 2023	ÅR 2024	ÅR 2025	Budget 2025	Budget 2025	Budget 2025	Budget 2025	Budget 2025	Budget 2025	Budget 2025	Budget 2025	Budget 2025	Budget 2025	

Baserat på redovisade resultat för 2023 till 2025 samt budgeterade resultat för 2026 – 2035 (KS2024/418) är målet inte uppfyllt. Genomsnittligt resultat för perioden 2023–2035 uppgår till 13 mnkr.

Periodens tre första år (2023–2025) innehåller två svaga resultat, inklusive det negativa resultatet om –15 mnkr år 2024. Dessa tidiga avvikelser drar ned periodens snitt betydligt.

Finansiellt mål 2: Soliditetsnivån ska i genomsnitt uppgå till minst 42 procent för perioden 2023–2035.

(%)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2023-2035
Soliditet *	42	37	35	38	38	39	41	42	42	43	45	46	48	41
Källa:	ÅR 2023	ÅR 2024	ÅR 2025	Budget 2025	Budget 2025	Budget 2025	Budget 2025	Budget 2025	Budget 2025	Budget 2025	Budget 2025	Budget 2025	Budget 2025	

Baserat på redovisad soliditet för 2023 till 2025 samt budgeterad soliditet för 2026 – 2035 (KS2024/418) är målet inte uppfyllt. Genomsnittlig soliditet för perioden 2023–2035 uppgår till 41 procent.

Åren 2023–2025 uppvisar en sjunkande soliditet från 42 till 35 procent. Denna relativt snabba nedgång i början av perioden får stor påverkan på periodens genomsnitt. De första årens lägre soliditetsnivåer gör att den senare återhämtningen inte fullt ut kan kompensera för tappet.

Soliditeten visar hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med eget kapital. Under de senaste åren har vissa ärenden som påverkat kommunens tillgångar och det låga resultatet gett en sjunkande soliditet.

Det negativa resultat 2024 innebar en minskning i eget kapital och det låga resultatet 2025 är inte tillräckligt starkt för en återhämtning.

Genomförda investeringar, lån och kapitaltillskott till Grästorps fastigheter innebär en ökning i kommunens tillgångar som finansieras till större del av nyupplåningar. Det resulterar i en minskning av soliditeten. Under 2025 har arbetet gällande redovisning av finansiell leasing startat. Från och med 2025 ingår leasingbilar som avser finansiell leasing i kommunens

anläggningstillgångar, vilket också påverkar kommunens totala tillgångar. Finansiell leasing av fastigheter ingår inte i redovisningen för 2025.

Trots att budgeterade resultat och soliditet i större delen av perioden ligger på en god nivå är de tidiga underskotten tillräckliga för att dra ner genomsnittet under målnivån. Därmed uppfylls inte de finansiella målen.

2.6.5 Samlad bedömning

Kommunen strävar efter att uppnå god ekonomisk hushållning genom att säkerställa en balans mellan ekonomisk stabilitet och verksamhetskvalitet. För att en godtagbar nivå ska anses uppnådd ska:

- Årets resultat i genomsnitt uppgå till minst 15 mnkr för perioden 2023 – 2035.
- Soliditetsnivån i genomsnitt uppgå till minst 42 procent för perioden 2023 – 2035.
- Kommunens verksamhetsmål uppfyllas i en sådan utsträckning att invånarna får en god service utifrån beslutade kvalitetskrav.
- Effektiviteten upprätthållas, så att resurser används på ett sätt som ger största möjliga nytta för kommunens invånare.
- De tio målen för verksamhetens utveckling ska bedömas som gula eller gröna för att en godtagbar nivå ska vara uppnådd.

Arbetet med målen för verksamhetens utveckling pågår löpande under hela året. Samtliga mål följs upp minst en gång per år, i enlighet med kommunens styrmodell. Av dessa tio mål bedöms åtta som uppfyllda och två som delvis uppfyllda. Målarbetet utvecklas i linje med förväntningarna och kommunen bedöms uppnå godtagbar nivå för god ekonomisk hushållning avseende de verksamhetsmässiga målen vid årets slut.

De två finansiella målen har däremot inte uppnåtts. Detta beror främst på det negativa resultatet för 2024 samt de fortsatt låga resultatnivåerna under 2025. Detta påverkar kommunens finansiella ställning och möjligheten att nå de fastställda resultatkraven. Den sammantagna effekten av svaga resultat två år i följd har begränsat utrymmet att egenfinansiera investeringar och skapat ett ökat behov av extern finansiering. Det innebär att båda finansiella målen ligger under godtagbar nivå för god ekonomisk hushållning.

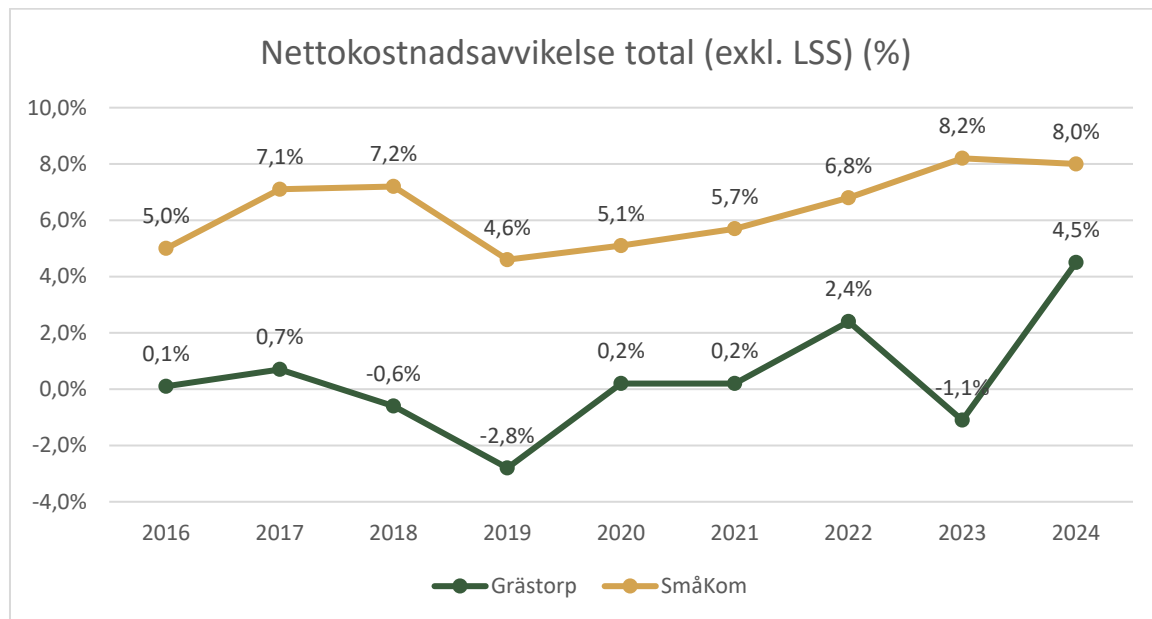
Den samlade bedömningen är att god ekonomisk hushållning inte uppnås för 2025, då de finansiella målen ligger under godtagbara nivåer och därmed inte uppfylls.

En översyn av mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning pågår. Översynen genomförs dels i enlighet med kommunfullmäktiges beslut den 28 april 2025 avseende konsekvenserna av nedskrivningen, dels med hänsyn till den långsiktiga påverkan av förändringar i skatteunderlagsprognoser och effekterna av det kommunala utjämningsystemet. Syftet är att säkerställa att målen framåt är realistiska, ändamålsenliga och ger en stabil grund för kommunens ekonomiska styrning.

2.6.6 Verksamheternas nettokostnadsavvikelse

De finansiella målen ger ramarna för långsiktig god ekonomisk hushållning. Huruvida verksamheten bedrivs effektivt ska också följas upp och analyseras. Nettokostnadsavvikelsen ger en bild av vad Grästorps kommuns verksamhet kostar i relation till referenskostnad (förväntad kostnad) och i relation till andra kommuner.

Källa: Kolada

Diagrammen ovan visar nettokostnadsavvikelse exklusive LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) för Grästorps kommun samt samtliga medlemskommuner i SmåKom, det vill säga kommuner med färre än 15 000 invånare.

Nettokostnadsavvikelsen är skillnaden mellan kommunens faktiska kostnader och referenskostnader för olika verksamheter. Referenskostnaden bygger på kostnadsutjämnningen och indikerar vad respektive verksamhet förväntas ha för nettokostnad med en genomsnittlig ambitionsnivå och effektivitet. Den tar även hänsyn till strukturella förutsättningar och demografi.

Nettokostnadsavvikelsen beräknas för förskola inklusive öppen förskola, grundskola och fritidshem inklusive öppen fritidsverksamhet, gymnasieskola, individ-och familjeomsorg, äldreomsorg samt LSS (som exkluderas i diagrammen ovan).

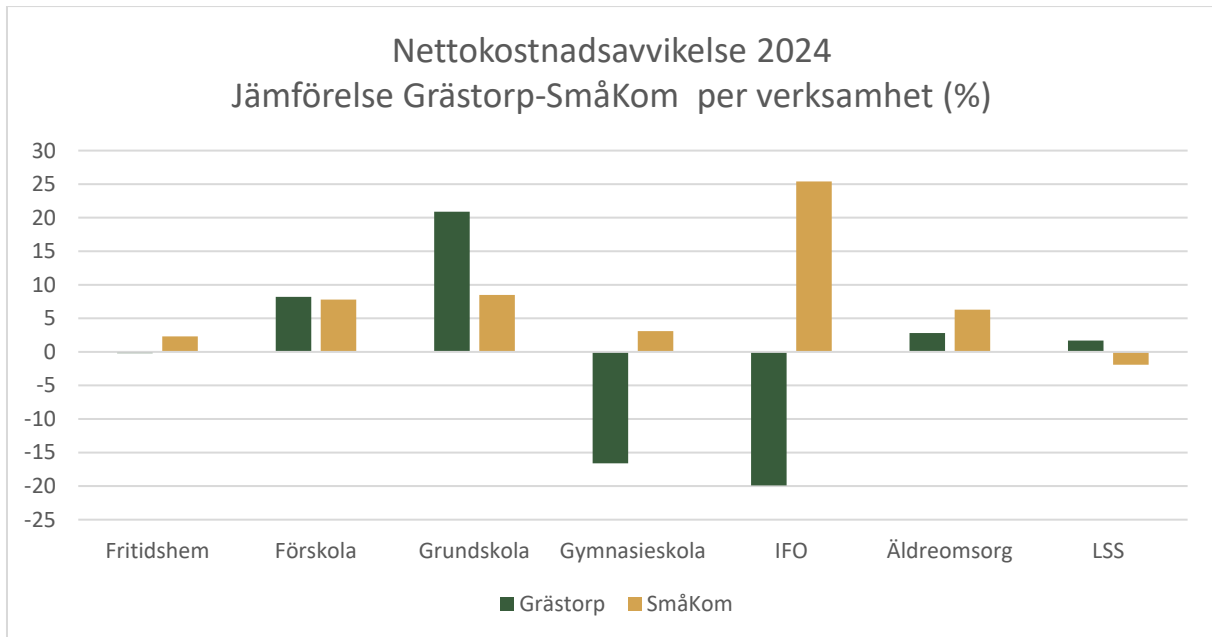
Grästorps kommun hade för 2023 en nettokostnad (exklusive LSS) på 1,1 procent under referenskostnader, det vill säga att kostnaderna var 2 805 tkr lägre än förväntade. Detta har förändrats för 2024 och nettokostnaden ligger på 4,5 procent över referenskostnaden, vilket innebär 11 944 tkr högre än förväntade.

Flera verksamheter visade en nettokostnadsavvikelse som var högre än referenskostnaderna för 2024, vilket är en stor förändring jämfört med 2023. Enbart gymnasieskola och individ-och familjeomsorg visar en nettokostnadsavvikelse som är lägre än referenskostnaden och är oförändrat jämfört tidigare år.

När det gäller LSS, visade kommunen en nettokostnadsavvikelse för 2024 med 1,7 procent högre än referenskostnaden, vilket innebär 820 tkr högre än förväntat och cirka 500 tkr lägre jämfört med 2023.

I jämförelse med medlemskommunerna i SmåKom ligger Grästorps kommun 3,5 procentenheter lägre i nettokostnadsavvikelse exklusive LSS för 2024. Det är en försämring med 5,8 procentenheter jämfört år 2023.

Källa: Kolada

Grästorp har högre nettokostnader än SmåKom i kategorierna förskola, grundskola och LSS.

Justeringar och omfördelning av kostnader för fritidshem har gjorts i rapportering för 2024 och nettokostnadsavvikelsen för fritidshem ligger i princip i nivå med referenskostnaden och lägre än SmåKom.

Större avvikelser finns inom förskola, grundskola där avvikelsen främst beror på höga personalkostnader eftersom verksamheten inte har anpassat organisationen i samma takt som ramen förändrats. Antalet barn och elever minskar och de stora förändringarna i verksamheten sker först i början av höstterminen. Det ger en hastig förändring som inte ger helårseffekt. Avvikelsen påverkas också av att andelen legitimerade lärare är högre i Grästorp än rikssnittet och även beslutet om antal barn per pedagog i förskolan påverkar nettokostnaden samt speglar en högre ambitionsnivå.

Gymnasieskolans nettokostnadsavvikelse är också betydligt lägre än referenskostnaden och SmåKom. Kommunen har ingen egen gymnasieskola vilket innebär lägre driftkostnader samt bidrar till stordriftsfördelar till gymnasieskolorna i närheten, det vill säga att kostnaden per elev minskar när antalet elever ökar.

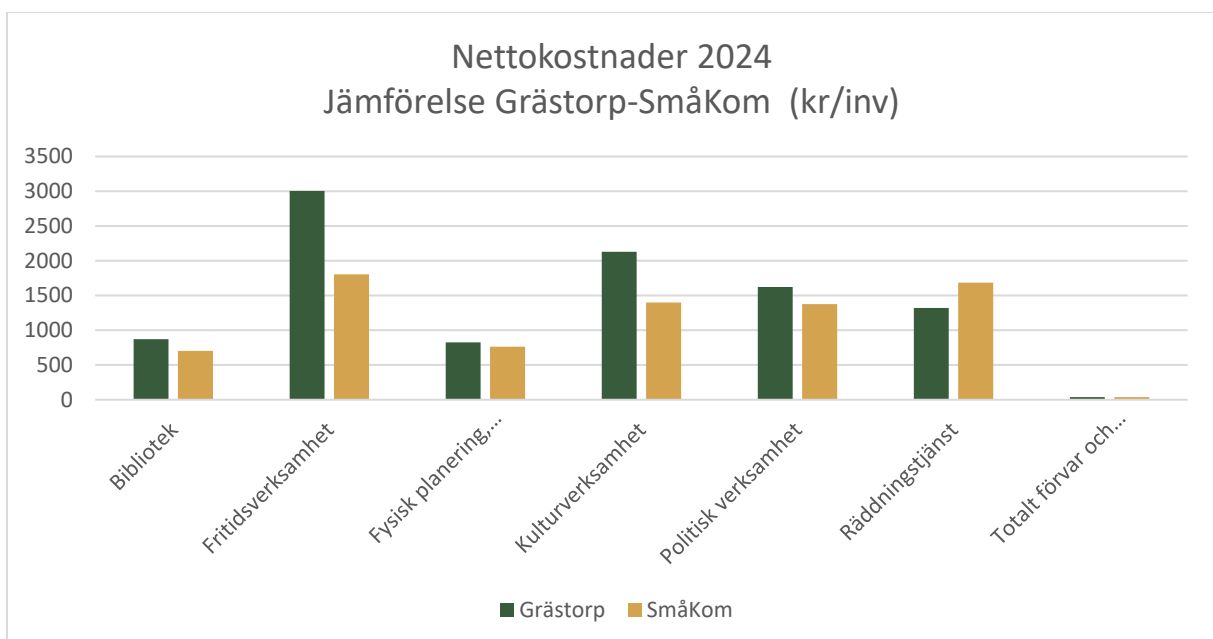
Nettokostnaderna gällande individ- och familjeomsorg har varit betydligt lägre än referenskostnader sedan 2019. Det avser kostnader för barn och ungdomsvård, kostnader för

missbruksvård/vuxenvård och ekonomiskt bistånd. Skillnaden mellan Grästorp och kommunerna i SmåKom är stor. Avvikelsen kan bero på flera faktorer så som individuella behov och volymer.

Äldreomsorgen visar också högre nettokostnader jämfört referenskostnader, vilket kan bero på redovisning av generella bidrag som riktades och förbrukades inom äldreomsorgen.

Nettokostnadsavvikelser inom LSS kan vara särskilt påtaglig för mindre kommuner. Även avvikelser inom LSS kan bero på flera faktorer såsom individuella behov och volymer, vilket leder till en komplex kostnadsfördelning vid rapporteringen. Det skapar svårigheter när det kommer till att jämföra och analysera kostnaderna.

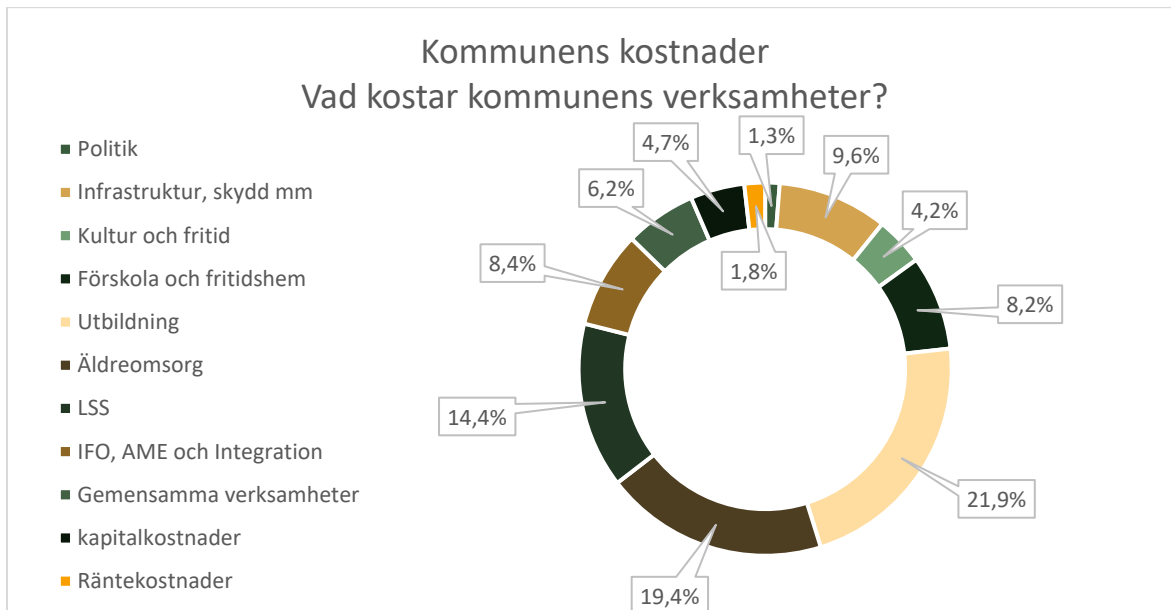
Källa: Kolada

Inom samhällbyggnadsverksamheten och ledningsstöd saknas nettokostnadsavvikelse, däremot kan nettokostnader jämföras med andra kommuner och SmåKom. Diagrammen ovan visar några av dessa nettokostnader.

Den största skillnaden mellan Grästorp och SmåKom ligger inom kultur och fritid. Det är främst nettokostnaden för idrotts- och fritidsanläggningar som ligger 1 305 kr högre per invånare och alltså är dubbelt så stor som SmåKom (ovägt medel). Även nettokostnaderna för kulturverksamhet samt politisk verksamhet ligger högre jämfört SmåKom.

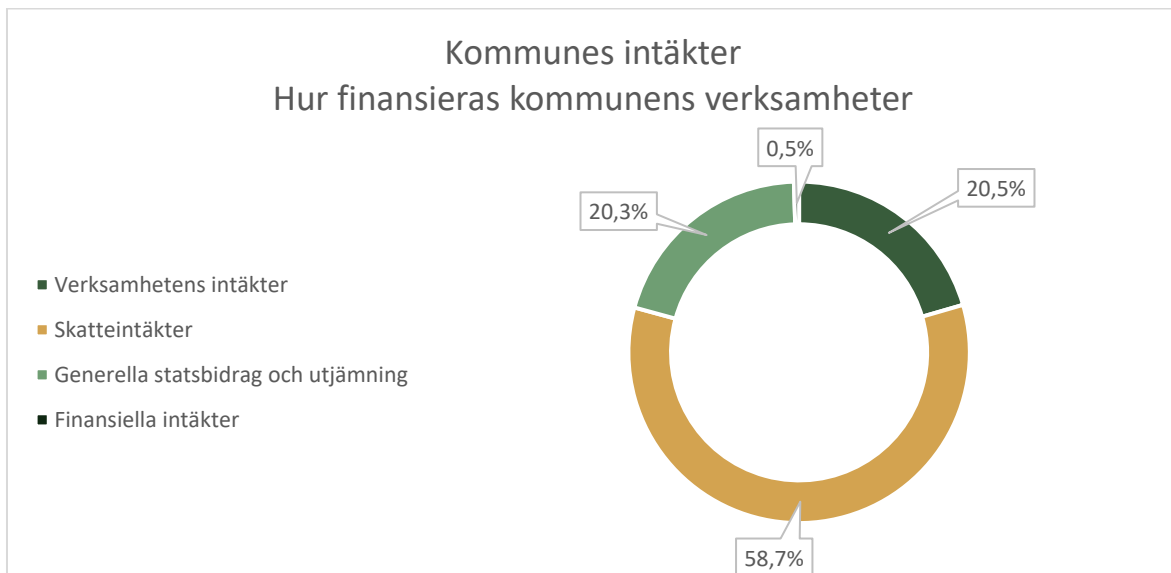
2.6.7 Kommunens intäkter och kostnader 2025

Kommunens intäkter kommer främst från skatter och generella statsbidrag. Dessa intäkter används för att finansiera en rad olika verksamheter som är viktiga för invånarna.

Större delen av kommunens kostnader går till utbildning och äldreomsorg. Utbildning innefattar allt från förskola till gymnasium, och inkluderar även vuxenutbildning och särskilda stödinsatser för elever med särskilda behov. Äldreomsorgen innefattar både hemtjänst och särskilda boenden, där kommunen erbjuder vård och omsorg för äldre invånare.

Utöver dessa verksamheter avser resterande kostnader andra viktiga områden såsom LSS, socialt stöd, kultur och fritid, infrastruktur, skydd, vägar, administration inklusive IT med mera.

Ungefär tre fjärdedelar av kommunens intäkter kommer från skatteintäkter och generella statsbidrag. En fjärdedel kommer från verksamheternas egna intäkter. Verksamhetens intäkter avser bland annat taxor och avgifter, ersättningar, hyror och arrenden.

2.7 Balanskravsresultat

2.7.1 Balanskravet

Balanskravet är en del av kommunallagen och innebär i korthet att en kommuns intäkter alltid ska överstiga dess kostnader. Kravet utgör en undre gräns för resultatet. Huvudregeln är att ett negativt resultat ska återställas med positiva resultat inom tre år efter att fullmäktige fastställt en plan för detta. Undantag kan medges för synnerliga skäl, vilka då tydligt ska anges i förvaltningsberättelsen, där även en avstämning av balanskravsresultatet ska presenteras.

Belopp i tkr	Bokslut 2025	Bokslut 2024	Bokslut 2023
Årets resultat enligt resultaträkningen	984	-14 963	12 006
Justering av samtliga realisationsvinster	-1 507	-1 186	
Justering av realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet			
Justering för realisationsförlust enligt undantagsmöjlighet			
Orealiserade förluster i värdepapper			
Justering för återföring av orealiserade förluster i värdepapper			
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-524	-16 149	12 006
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv			-2 500
Användning av medel från resultatutjämningsreserv		16 000	
Balanskravsresultat	-524	-149	9 506

Kommunallagen gav möjlighet att under vissa förutsättningar reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv kunde sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt. RUR var frivillig att tillämpa. De kommuner och regioner som gjorde det måste besluta om hur reserven skulle hanteras. Hur de reserverade medlen disponeras till/från RUR framgår av de riktlinjer för god ekonomisk hushållning som fullmäktige fastställt. 2023 års bokslut var sista gången det var möjligt att göra en reservering till RUR.

Genom ändrad lagstiftning ersätts RUR 2024 med ett nytt regelverk för resultatreserv (RER) med liknande syfte, dock med något flexiblare villkor för disponering av medel ur reserven. Möjligheten att disponera medel ur befintlig RUR begränsades till utgången av år 2033.

Redovisning av ackumulerade negativa balansresultatkrav	Bokslut 2025	Bokslut 2024	Bokslut 2023
Ingående ackumulerade ej återställda negativa resultat	-149	0	0
-Varav från 2024	-149		
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsresultat	-524	-149	
Utgående ackumulerade negativa resultat att återställa inom tre år	-673	-149	0

I bokslutet för 2024 uppgick kommunens RUR till 16 000 tkr vilket var det högsta totala beloppet enligt riktlinjerna. Kommunen beslutade då att nyttja hela beloppet i RUR för att reglera

det negativa resultatet eftersom samtliga krav för disponering av reserven var uppfyllda. Efter att RUR nyttjats återstod ett negativt balanskravsresultat på 149 tkr.

Resultatet för år 2025 är 984 tkr. Realisationsvinster, som till sin natur är av engångskaraktär, ska subtraheras från resultatet. Dessa uppgår till 1 507 tkr, vilket innebär att årets balanskravsresultat är negativt med 524 tkr. Det negativa ackumulerade balanskravsresultat som ska återställas inom tre år uppgår till 673 tkr. Planen för att återställa resultatet finns i beslutad budget.

2.8 Väsentliga personalförhållanden

Grästorps kommun hade under 2025 459 tillsvidareanställda och 66 visstidsanställda, vilket ger en total på 525 anställda.

År	Tillsvidareanställda	Visstidsanställda	Totalt
2020	473	105	578
2021	485	93	578
2022	475	72	547
2023	474	86	550
2024	472	74	546
2025	459	66	525

Antal kvinnor och män som arbetar i Grästorps kommun:

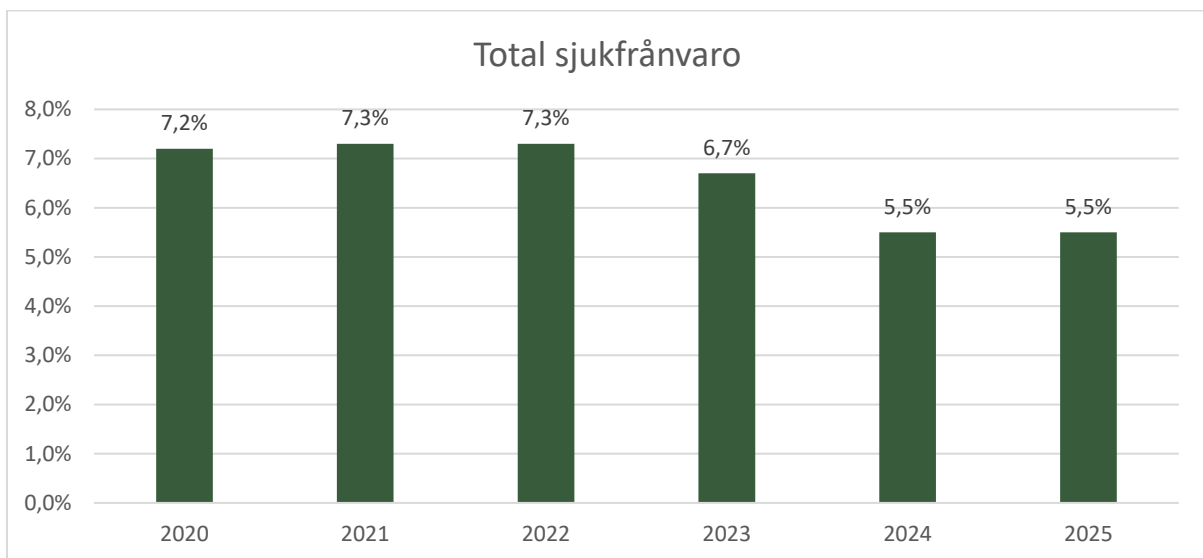
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kvinnor	85 %	83%	82%	80%	79%	79%
Män	15 %	17%	18%	20%	21%	21%

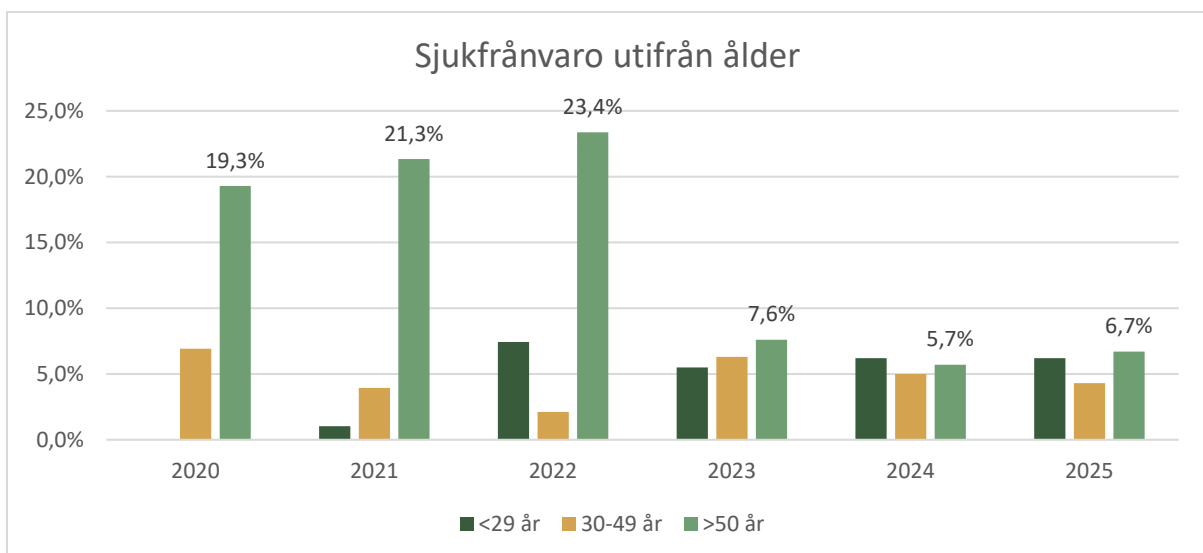

2.8.1 Sjukfrånvaro

Att minska sjukfrånvaron är en viktig faktor som påverkar både ekonomi, arbetsmiljö och kompetensförsörjning. Att minska sjukfrånvaron bidrar till att öka kontinuitet i verksamheterna samt att kostnader i samband med sjukfrånvaro minskar. En bidragande faktor till att sjukfrånvaron har minskat sett under de senaste fem åren är fokuserade insatser på individnivå, att vi jobbat med omtankesamtal som en förebyggande insats och kan fånga upp individer tidigt innan det behöver bli större rehabiliterande åtgärder.

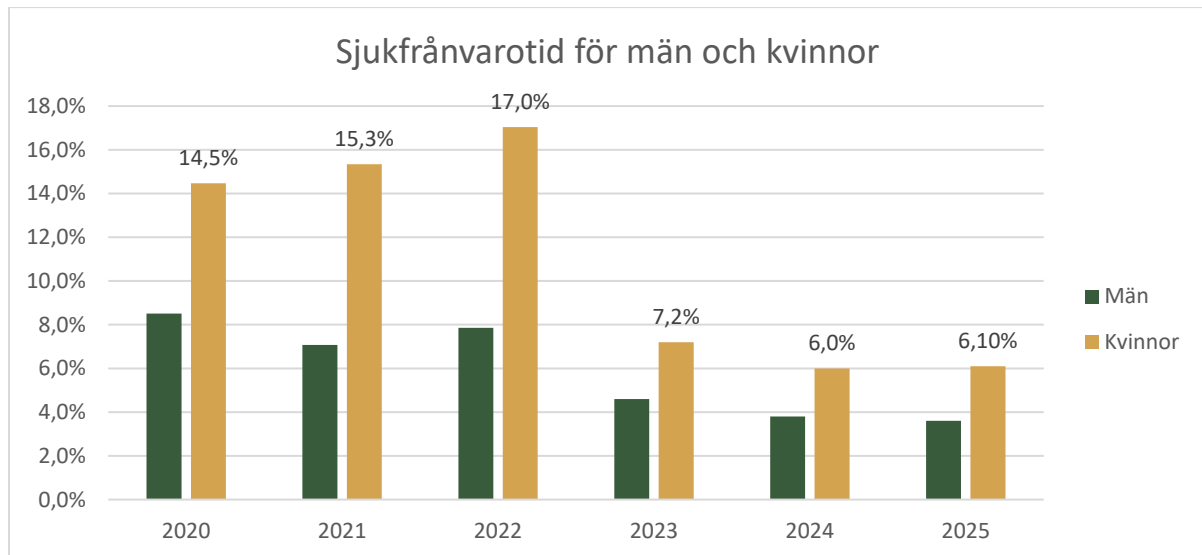
Sjukfrånvaron redovisas som antalet sjukfrånvarotimmar i förhållande till ordinarie arbetad tid. Den totala sjukfrånvaron ligger kvar på samma nivå som 2024.

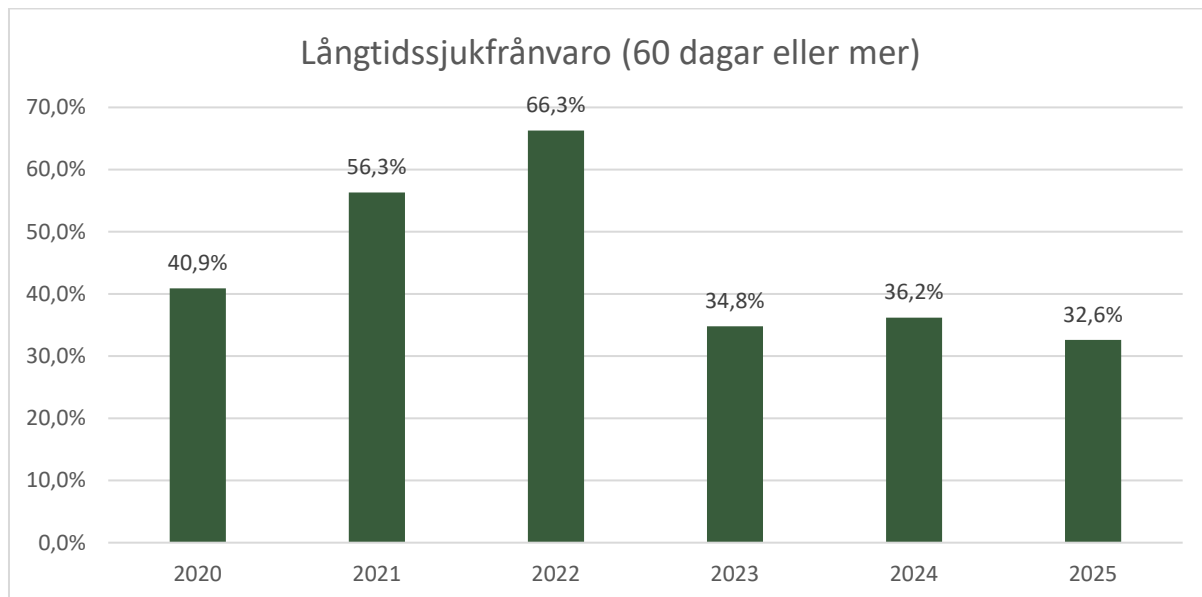
Den högsta sjukfrånvaron under 2025 återfinns i åldersgruppen 50 år eller äldre. Efter en kraftig nedgång från och med 2023 kan en ny uppåtgående trend synas i denna grupp.

Gruppen 30-49 år har under 2025 minskat sin sjukfrånvaro. Åldersgruppen 29 år eller yngre har under det senaste året legat på en oförändrad nivå, men uppvisar samtidigt en relativt hög sjukfrånvaro i jämförelse med gruppen 30-49 år.

Kvinnor uppvisar en högre sjukfrånvaro än män under hela perioden 2020–2025. Dock har gapet mellan kvinnor och män minskat från och med 2023. Utfallet för 2025 ligger i stort sett i nivå med föregående år.

Långtidssjukfrånvaron (60 dagar eller mer) har under 2025 sjunkit och är nu på den lägsta nivån under perioden 2020–2025.

2.9 Förväntad utveckling

Grästorps kommuns utveckling under de kommande åren påverkas av flera omvärldsfaktorer, däribland den demografiska utvecklingen, den nationella och internationella ekonomin, arbetsmarknadens förutsättningar, förändringar i skatteunderlaget samt det säkerhetspolitiska läget. SKR:s senaste bedömning visar att Sverige befinner sig i en lågkonjunktur som bottnade under 2024, med en gradvis återhämtning under 2025 och en tydligare förbättring under 2026. Denna utveckling påverkar kommunens ekonomi genom fortsatt låg skatteunderlagstillväxt och en varaktigt högre prisnivå, vilket ställer krav på anpassning och effektiv resursanvändning.

Den demografiska strukturen i Grästorp innebär att försörjningsbördan ökar när andelen äldre ökar samtidigt som antalet barn minskar och personer i arbetsför ålder utvecklas svagt. Det påverkar både kommunens kompetensförsörjning och behovet av att anpassa välfärdstjänster, lokaler och arbetssätt. Arbetet med långsiktig omställning för en ökad effektivitet fortsätter därför att vara avgörande. Kommunen behöver säkerställa att verksamhetens omfattning och organisering motsvarar både ekonomiska ramar och invånarnas behov. Detta innebär bland annat förändringar i dimensioneringen av förskola, skola och äldreomsorg samt ett utvecklat förebyggande arbete och en stärkt samordning inom välfärdsområdet.

Digitalisering och modernisering av arbetssätt är ett prioriterat område i kommunens strategiska utvecklingsarbete. Genom automatisering, förbättrade processer och ökad tillgänglighet kan kommunen både höja kvaliteten och möta kompetensförsörjningsutmaningar som följer på befolkningsutvecklingen. Kommunens deltagande i SKR:s nationella kraftsamling kring välfärdsutveckling genom digitalisering ger ytterligare stöd i detta arbete.

Kommunens investeringsbehov är fortsatt omfattande, inte minst inom infrastruktur, VA, fastigheter och klimatanpassning. De senaste årens höga investeringsnivåer innebär ökade

kapitalkostnader och långsiktiga åtaganden för driftbudgeten. För att stärka den ekonomiska hållbarheten krävs fortsatta effektiviseringar och en balans mellan investeringsvolym och resultatnivåer. Den pågående översynen av mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning ska skapa bättre förutsättningar för långsiktig styrning och finansiell stabilitet.

Arbetet med att stärka kommunens attraktivitet fortsätter. Målet om 6 500 invånare år 2045 ligger fast, och kommunen fortsätter att utveckla planberedskap, möjliggöra bostadsbyggande och förbättra förutsättningar för näringsliv och besöksnäring. Det positiva flyttnettot under 2025 visar att trenden kan vändas, men långsiktigt krävs fortsatta insatser inom bostadsutveckling, kommunikationer, service och marknadsföring. Kultur- och fritidsverksamheten, föreningslivet och en attraktiv livsmiljö är viktiga faktorer för detta arbete.

Vidare förstärks arbetet med civil beredskap och totalförvar, vilket ställer krav på robusta processer, riskhantering och planering inför höjd beredskap. Kommunens uppdrag inom säkerhet och beredskap kommer därför att få ökad betydelse under kommande år.

Sammantaget går Grästorps kommun in i kommande år med både utmaningar och möjligheter. Genom tydlig styrning, strukturerad omställning och fortsatt fokus på kvalitet, innovation och samverkan skapas förutsättningar för en hållbar utveckling av kommunens ekonomi och verksamhet på både kort och lång sikt.

3 Redovisning

3.1 Resultaträkning

Resultaträkningen redovisar kommunens intäkter och kostnader under året samt det ekonomiska resultatet, det vill säga om kommunen gör ett överskott eller underskott 2025.

Resultaträkningen är indelad i fyra delar.

Den första delen summerar verksamhetens nettokostnader som är den del av verksamhetens kostnader som finansieras genom andra delen i resultaträkningen, det vill säga skattemedel, generella statsbidrag och utjämning. Dessa är kommunens främsta inkomstkälla.

Den tredje delen redovisar finansiella intäkter och kostnader för kommunens finansiella åtagande, såsom räntor. Den fjärde delen redovisar extraordinära och jämförelsestörande poster (intäkter och kostnader). Dessa poster är sällan förekommande.

Årets resultat överförs till balansräkningen och utgör posten årets resultat i redovisningen av kommunens eget kapital. Överföringen till balansen innebär att resultaträkningen nollställs inför kommande års intäkter och kostnader.

Samma struktur används i den sammanställda redovisningen, där kommunens och de kommunala bolagens resultat kombineras. Det gör att tabellen kan läsas på motsvarande sätt både för kommunen och för den sammanställda redovisningen.

Belopp i tkr	Not	Kommun		Sammanställd redovisning	
		2025	2024	2025	2024
Verksamhetens intäkter	3	111 142	117 350	110 259	116 847
Verksamhetens kostnader	4	-507 330	-505 984	-507 018	-506 242
Avskrivningar	5	-24 221	-22 423	-24 728	-22 655
Verksamhetens nettokostnader		-420 409	-411 056	-421 216	-412 318
Skatteintäkter	6	318 117	311 354	318 117	311 354
Generella statsbidrag och utjämning	7	109 895	108 475	109 895	108 475
Verksamhetens resultat		7 603	8 772	6 797	7 511
Finansiella intäkter	8	2 626	1 975	1 729	2 087
Finansiella kostnader	9	-9 245	-8 677	-9 245	-8 677
Resultat före extraordinära poster		984	2 071	-991	1 189
Jämförelsestörande poster	10	0	-17 034	0	-17 034
Extraordinära poster		0	0	0	
Årets resultat		984	-14 963	-991	-15 845

* Prestationsbaserade statsbidrag har enligt regelverket redovisats som generella. Då dessa bidrag används till specifika ändamål, har dessa fördelats till social verksamheten enligt samma princip som för riktade statsbidrag.

3.2 Balansräkning

Balansräkningen visar den ekonomiska ställningen vid bokslutstillfället. Balansräkningen visar hur kapital använts (tillgångar) och hur det har skaffats fram (skulder och eget kapital).

Tillgångarna delas upp i anläggningstillgångar, bidrag till infrastruktur och omsättningstillgångar. Med anläggningstillgångar avses tillgångar vars syfte är att stadigvarande brukas i verksamheten. Bidrag till infrastruktur redovisas som en separat del inom tillgångarna. Omsättningstillgångar avser tillgångar vars syfte är att förbrukas, alltså att omsättas.

Eget kapital är skillnaden mellan tillgångar och skulder och utgörs av det samlade ackumulerade resultatet. Det är länken mellan resultaträkningen och balansräkningen. Avsättningar är en skuld som är oviss vad gäller förfallotidpunkt och belopp. Skulderna är uppdelade på långfristiga respektive kortfristiga skulder. Långfristiga skulder är avtalade skulder för vilka förfallotiden överstiger ett år, medan kortfristiga skulder förfaller till betalning inom ett år.

I balansräkningen är alltid värdet av tillgångarna lika stort som värdet av eget kapital, avsättningar och skulder. Ansvarförbindelse är ett åtagande att fullgöra vissa ekonomiska förpliktelser.

Samma struktur används i den sammanställda redovisningen, där kommunens och de kommunala bolagens resultat kombineras. Det gör att tabellen kan läsas på motsvarande sätt både för kommunen och för den sammanställda redovisningen.

Belopp i tkr	Not	Kommun		Sammanställd redovisning	
		2025	2024	2025	2024
TILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar	11	112	417	263	572
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	12	479 807	468 674	544 386	503 050
Maskiner och inventarier	13	44 414	15 622	50 451	21 916
Övriga materiella anläggningstillgångar	14	3 275	3 275	3 275	3 275
Finansiella anläggningstillgångar	15	80 055	51 418	11 470	11 178
Summa anläggningstillgångar		607 663	539 405	609 844	539 991
Bidrag till statlig infrastruktur	16	7 394	7 872	7 394	7 872
Förråd och exploateringstillgångar	17	2 655	6 726	2 721	6 778
Fordringar	18	49 436	50 042	49 707	51 141
Kassa och bank	19	34 388	50 648	42 301	65 053
Summa omsättningstillgångar		86 480	107 415	94 730	122 971
SUMMA TILLGÅNGAR		701 537	654 693	711 968	670 834

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital, vid årets början		243 867	258 830	250 825	266 670
Justering av eget kapital		266	0	436	0
Periodens resultat		984	-14 963	-991	-15 845
<i>-varav resultatreserv (RER)</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Summa eget kapital	20	245 117	243 867	250 270	250 825
Pensioner och liknande förpliktelser	21	15 158	14 414	15 158	14 414
Andra avsättningar	22	3 442	5 594	4 564	6 671
Summa avsättningar		18 601	20 007	19 722	21 084
Långfristiga skulder	23	262 622	278 056	262 622	278 056
Kortfristiga skulder	24	175 198	112 763	179 354	120 869
Summa skulder		437 819	390 819	441 976	398 925
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		701 537	654 693	711 968	670 834

Ansvarsförbindelser avser ekonomiska åtaganden som kommunen är ansvarig för men som enligt god redovisningssed inte ska tas upp som skuld i balansräkningen. Dessa åtaganden redovisas i stället som upplysningar utanför balansräkningen, eftersom de kan påverka kommunens framtida ekonomi. Tabellen nedan visar kommunens och den sammanställda redovisningens samlade ansvarsförbindelser vid årets slut.

Belopp i tkr	Not	Kommun		Sammanställd redovisning	
		2025	2024	2025	2024
Panter och ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser intjänade före -98	25	122 886	127 782	122 886	127 782
<i>- vara särskild löneskatt</i>		<i>23 992</i>	<i>24 948</i>	<i>23 992</i>	<i>24 948</i>
Övriga ansvarsförbindelser	26	264 409	272 329	264 409	272 329

3.3 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys görs i årsredovisningen och visar förändringen i likvida medel under året. Betalningsflöde av likvida medel är exempelvis inbetalningar av skattemedel och kundfakturer samt utbetalning av leverantörsfakturer. Kassaflödesanalysen uppdelas på sektorerna löpande verksamhet, investeringsverksamheten, finansieringsverksamhet och bidrag till infrastruktur.

På kassaflöden som hänförs till den löpande verksamheten redovisas posterna genom så kallad indirekt metod, vilket innebär att nettot av in- och utbetalningar redovisas genom att resultatet justeras för ej likviditetspåverkande poster samt periodens förändringar av kortfristiga fordringar, varulager och förråd, kortfristiga skulder samt andra rörelsefordringar och rörelseskulder.

Belopp i tkr	Not	Kommun		Sammanställd redovisning	
		2025	2024	2025	2024
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		984	-14 963	-991	-15 845
Justering för ej likviditetspåverkande poster	27	25 567	40 973	26 287	40 936
Övriga likviditetspåverkande poster		0	0	0	0
Poster som redovisas i annan sektion		0	0	0	0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapitalet		26 551	26 010	25 296	25 091
Ökning/minskning av periodiserade anläggningsavgifter					
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar		606	8 605	687	8 625
Ökning (-)/minskning (+) förråd och varulager		4 071	-3 722	4 057	-3 745
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder		62 435	-59 241	60 077	-53 740
Kassaflöde från den löpande verksamheten		67 111	-54 358	64 821	-48 860
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Försäljning av immateriella tillgångar		0	0	0	0
Investering i materiella anläggningstillgångar		-56 018	-35 102	-86 466	-68 105
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		1 188	2 631	1 188	2 631
Investering i kommunkoncernföretag		0	-15 000	0	0
Försäljning av kommunkoncernföretag		0	0	0	0
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-6 153	0	-6 153	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-60 983	-47 471	-91 431	-65 474
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån/konverterade lån		75 238	179 250	75 238	179 250
Amortering av låneskuld		-94 525	-64 138	-94 525	-64 138

Belopp i tkr	Not	Kommun		Sammanställd redovisning	
		2025	2024	2025	2024
Amortering av skulder för finansiell leasing		0	0	0	0
Långfristiga fordringar		-27 500	-15 000	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-46 787	100 113	-19 287	115 113
BIDRAG TILL INFRASTRUKTUR					
Utbetalning av bidrag till infrastruktur	28	-2 151	-2 614	-2 151	-2 614
Årets kassaflöde		-16 259	21 679	-22 752	23 256
Likvida medel vid årets början		50 648	28 969	65 053	41 796
Likvida medel vid årets slut		34 388	50 648	42 301	65 053
Förändrat kassaflöde		-16 259	21 679	-22 752	23 256

Kassaflödesanalysen visar att kommunens likvida medel har minskat med 16 259 tkr under året. Det beror på förändrat behov av nya låneupptagningar och bättre planering för utlåning till Grästorps Fastigheter AB för finansiering av investeringen i trygghetsboendet Lärkfalken 9 som blev klar under december 2025.

3.4 Noter

1. Redovisningsprinciper

Redovisningsprinciper baseras på bokföringsmässiga grunder och följer i allt väsentligt god redovisningssed enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Väsentliga kostnader och intäkter, skulder och fordringar, i redovisningen periodiseras för att belasta rätt period och för att uppnå rättvisande räkenskaper i bokslutet.

Kommunkoncernen består v följande koncernföretag:

Bolag	Ägarandel
Grästorps Fjärrvärme AB	40,2%
Grästorps Fastigheter AB	100%

Pensioner

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt "blandmodellen", som innebär att all pension som intjänades för år 1998 redovisas i sin helhet som ansvarsförbindelse. För den förmånsbestämda delen har kommunen en försäkringslösning.

Den avgiftsbestämda delen av pensionerna, inklusive AKAP-KL, bokfördes under kortfristiga skulder och betalas ut under kommande år.

Beräkningsunderlag för pensioner utgår från riktlinjer för beräkning av pensionsskuld (RIPS 21), samt Skandias prognos för beräkning av pensioner.

Finansiell leasing

Redovisning av hyres-och leasingavtal tillämpas delvis enligt rekommendation R5.

Leasingavtalen gällande fordon ingår i balansräkningens anläggningstillgångar som finansiell leasing. Övriga finansiella leasingavtal redovisas som hyresavtal och arbetet gällande redovisning av dessa pågår och upplysningar om leasingavtalens omfattning finns i nothänvisningarna, vilket bedöms ge tillräcklig ekonomisk information.

Anslutningsavgifter

Redovisning av anslutningsavgifter tillämpas inte enligt rekommendation R2.

Inkomst från anslutningsavgifter periodiseras på 35 år, men av det totala beloppet för anslutningsavgifter periodiseras 85 procent. Resterande 15 procent bokförs som intäkt i driftredovisningen för att täcka uppkomna kostnader i samband med anslutningen.

Det offentliga investeringsbidraget periodiseras på 40år vilket är lika med nyttjandeperioden för den tillgång som bidraget avser.

Värdering av anläggningstillgångar

Från och med räkenskapsåret 2016 tillämpas komponentavskrivning på färdigställda objekt. Någon översyn av äldre objekt vad gäller komponentavskrivning är inte påbörjad.

För pågående projekt sker inga avskrivningar.

Avskrivningstiderna för färdigställda objekt är följande:

Inventarier	3–10 år
Fordon	3–20 år
Bostadshus	20–33 år
Idrottsanläggningar	10–50 år
Byggnader	20–33 år
Gator och vägar	3–40 år
VA-verk, ledningsnät	10–80 år

Exploaterad tomtmark som gjorts i ordning till försäljning klassificeras som omsättningstillgång.

Redovisning av statsbidrag

Socialstyrelsen beviljade Grästorps kommun 5 005 tkr i generellt statsbidrag år 2024. Detta avser prestationsbaserade medel i syfte att "minska andelen timanställda inom vård och omsorg om äldre". Bidraget kunde användas under perioden juni 2024 och december 2025. Av det totala bidraget har 1 855 tkr redovisats under 2025.

2. Uppskattningar och bedömningar

Lilla Bergaparken färdigställdes 2023. Kontroller utförda av Polygon AB har visat på höga fuktnivåer, mikrobiell påväxt och svampangrepp i tre av byggnationerna. Av säkerhetsskäl har dessa byggnationer därför stängts av. Tillgångarna är i kommunens redovisning (anläggningstillgångar) klassificerade som konstverk, och inga nedskrivningar har genomförts under 2025. Kommunstyrelsen beslutade i februari

2026 (dnr KS 2020/163) att genomföra en vidareutredning, inklusive analys av de ekonomiska konsekvenserna. Eventuella nedskrivningar kommer därför att genomföras när utredningen är slutförd och bedömning enligt redovisningsreglerna kan göras.

3.4.1 Noter resultaträkning

Not	Belopp i tkr	Kommun		Sammanställd redovisning	
		2025	2024	2025	2024
3	Verksamhetens intäkter				
	Försäljningsintäkter	2 964	2 575	2 003	647
	Taxor och avgifter	34 062	35 674	34 140	37 085
	Hyror och arrenden	10 690	10 619	10 690	10 619
	Bidrag och kostnadsersättningar från staten	52 471	56 088	52 471	56 088
	EU-bidrag	61	1 457	61	1 457
	Övriga bidrag	1 130	3 586	1 130	3 586
	Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	8 256	6 167	8 256	6 167
	Realisationsvinster på anläggningstillgångar	1 507	1 186	1 507	1 186
	Övriga verksamhetsintäkter	0	0	0	13
	Verksamhetens intäkter	111 142	117 350	110 259	116 847
4	Verksamhetens kostnader				
	Personalkostnader exkl. pensionskostnader	-314 017	-314 356	-313 850	-314 578
	Pensionskostnader	-15 515	-18 711	-15 515	-11 765
	Lämnade bidrag	-8 328	-9 453	-8 328	-9 453
	Köp av verksamhet	-73 564	-66 222	-73 564	-66 222
	Lokal- och markhyror samt övr. fastighetskostnader	-39 718	-36 106	-39 900	-36 227
	Inköp av material och varor	-18 351	-18 767	-16 713	-17 782
	Inköp av tjänster	-19 526	-21 018	-20 390	-21 883
	Övriga verksamhetskostnader	-18 310	-21 351	-18 657	-28 332
	Bolagsskatt	0	0	-101	0
	Verksamhetens kostnader	-507 330	-505 984	-507 018	-506 242
5	Av- och nedskrivningar				
	Avskrivning immateriella tillgångar	-364	-576	-369	-581
	Avskrivning byggnader och anläggningar	-19 863	-19 175	-20 257	-19 267
	Avskrivning maskiner och inventarier	-3 624	-2 672	-3 624	
	Avskrivning finansiell leasing	-370		-478	-2 807
	Summa av- och nedskrivningar	-24 221	-22 423	-24 728	-22 655

Not	Belopp i tkr	Kommun		Sammanställd redovisning	
		2025	2024	2025	2024
6	Skatteintäkter				
	Preliminär kommunalskatt	319 936	311 763	319 936	311 763
	Preliminär slutavräkning innevarande år	-1 775	1 035	-1 775	1 035
	Slutavräkningsdifferens föregående år	-44	-1 445	-44	-1 445
	Summa skatteintäkter	318 117	311 354	318 117	311 354
7	Generella statsbidrag och utjämning				
	Inkomstutjämning	67 953	60 295	67 953	60 295
	Kostnadsutjämning	-2 726	-5 018	-2 726	-5 018
	Regleringsbidrag/-avgift	14 713	16 960	14 713	16 960
	Kommunal fastighetsavgift	17 185	16 860	17 185	16 860
	Bidrag/avgift för LSS-utjämning	10 914	12 592	10 914	12 592
	Övriga generella bidrag från staten	1 856	6 786	1 856	6 786
	Summa Generella statsbidrag och utjämning	109 895	108 475	109 895	108 475
8	Finansiella intäkter				
	Ränteintäkter	1 113	917	216	1 029
	Borgensavgifter	730	654	730	654
	Övriga finansiella intäkter	783	404	783	404
	Summa finansiella intäkter	2 626	1 975	1 729	2 087
9	Finansiella kostnader				
	Räntekostnader på lån	-8 936	-8 675	-8 936	-8 675
	Värdereglering finansiell anläggningstillgång	-278	0	-278	0
	Övriga finansiella kostnader	-31	-2	-31	-2
	Summa finansiella kostnader	-9 245	-8 677	-9 245	-8 677
10	Jämförelsestörande poster				
	Nedskrivning av VA-ledning enligt beslut 2025-04-01 §38	0	-14 134	0	-14 134
	Bidrag enligt beslut 2024-11-25 §65	0	-2 900	0	-2 900
	Summa jämförelsestörande poster	0	-17 034	0	-17 034

3.4.2 Noter balansräkning

Not	Belopp i tkr	Kommun		Sammanställd redovisning	
		2025	2024	2025	2024
11	Immateriella anläggningstillgångar				
	Ing anskaffningsvärde	2 882	2 882	3 066	3 066
	Inköp	60	0	60	0
	Försäljningar		0		0
	Utrangeringar		0		0
	Överföringar		0		0
	Utgående anskaffningsvärde	2 942	2 882	3 126	3 066
	Ingående ack. Avskrivningar	2 465	1 903	2 494	1 927
	Försäljningar		0		0
	Utrangeringar		0		0
	Överföringar		0		0
	Årets avskrivningar	364	562	369	567
	Utgående ack. Avskrivningar	2 829	2 465	2 863	2 494
	Utgående redovisat värde	112	417	263	572
	<i>Därav pågående investeringar</i>	<i>60</i>	<i>0</i>	<i>60</i>	<i>0</i>
	<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandetid</i>	<i>5</i>	<i>5</i>	<i>5</i>	<i>5</i>
12	Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
	Ingående anskaffningsvärde	798 020	787 283	833 193	789 564
	Inköp	30 845	30 104	61 208	62 675
	Försäljningar	0	-1 838	0	-1 838
	Utrangeringar	-158	-136	-158	-136
	Överföringar/övrigt	0	-3 259	0	-3 719
	Utgående anskaffningsvärde	828 707	812 154	894 244	846 546
	Ingående ack. Avskrivningar	329 345	310 527	330 143	310 527
	Försäljningar	0	-364	0	-364
	Utrangeringar	2	0	2	0
	Överföringar	0	-54	0	-54
	Årets avskrivningar	19 554	19 236	19 713	19 253
	Årets nedskrivningar /återföringar	0	14 134	0	14 134
	Utgående ack. Nedskrivningar	348 901	343 479	349 858	343 496
	Utgående redovisat värde	479 807	468 675	544 386	503 050
	<i>Varav pågående investeringar</i>	<i>44 618</i>	<i>45 521</i>	<i>44 618</i>	<i>78 668</i>
	<i>Varav finansiell leasing</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandetid</i>	<i>39</i>	<i>39</i>	<i>39</i>	<i>39</i>
13	Maskiner och inventarier				
	Ingående anskaffningsvärde	53 801	49 801	68 321	63 427
	Inköp	5 232	3 591	5 318	4 485
	Finansiell leasing	6 153	0	6 153	0

Not	Belopp i tkr	Kommun		Sammanställd redovisning	
		2025	2024	2025	2024
	Försäljningar	-350	0	-350	0
	Utrangeringar	0	-109	0	-109
	Överföringar	23 473	518	23 473	518
	Utgående anskaffningsvärde	88 309	53 801	102 915	68 321
	Ingående ack. Avskrivningar	36 617	35 572	44 844	43 582
	Försäljningar	0	0	0	0
	Utrangeringar	0	-44	0	-44
	Överföringar	0	41	0	41
	Årets avskrivningar inkl. finansiell leasing	7 278	2 610	7 621	2 826
	Årets nedskrivningar /återföringar	0	0	0	0
	Utgående ack. Avskrivningar	43 895	38 179	52 465	46 405
	Utgående redovisat värde	44 414	15 622	50 451	21 916
	<i>Varav pågående investeringar</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	<i>Varav finansiell leasing</i>	<i>3 543</i>	<i>0</i>	<i>3 543</i>	<i>0</i>
	<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandetid</i>	<i>21</i>	<i>21</i>	<i>19</i>	<i>19</i>
14	Övr. materiella anläggningstillgångar				
	Ingående anskaffningsvärde	3 275	3 275	3 275	3 275
	Inköp	0	0		0
	Försäljningar	0	0		0
	Utrangeringar	0	0		0
	Överföringar	0	0		0
	Utgående anskaffningsvärde	3 275	3 275	3 275	3 275
	Utgående bokfört värde	3 275	3 275		3 275
	<i>Varav finansiell leasing</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandetid</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	Leasing				
	Operationell leasing				
	Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:				
	Inom 1 år	902	1 380	902	1 380
	Senare än 1 år men inom 5 år	617	1 212	617	1 212
	Senare än 5 år	0	0	0	0
		1 519	2 592	1 519	2 592
	Finansiella leasingavtal vars avtalstid överstiger 3 år				
	Maskiner och inventarier				
	Totala minimileaseavgifter	3 769	4 689	3 769	4 689
	Framtida finansiella kostnader	-225	-366	-225	-366

Not	Belopp i tkr	Kommun		Sammanställd redovisning	
		2025	2024	2025	2024
	Nuvärdet av minimileaseavgifterna	3 543	4 323	3 543	4 323
	Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:				
	Inom 1 år	807	780	807	780
	Senare än 1 år men inom 5 år	2 736	3 543	2 736	3 543
	Senare än 5 år		0		0
	Nuvärdet av minimileaseavgifterna	3 543	4 323	3 543	4 323
	Finansiella leasingavtal vars avtalstid överstiger 3 år				
	Fastigheter				
	Totala minimileaseavgifter	209 585	216 809	209 585	216 809
	Framtida finansiella kostnader	-90 338	-95 316	-90 338	-95 316
	Nuvärdet av minimileaseavgifterna	119 247	121 493	119 247	121 493
	Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:				
	Inom 1 år	2 055	1 974	2 055	1 974
	Senare än 1 år men inom 5 år	9 110	8 746	9 110	8 746
	Senare än 5 år	108 354	110 773	108 354	110 773
	Nuvärdet av minimileaseavgifterna	119 519	121 493	119 519	121 493
15	Finansiella anläggningstillgångar				
	Aktier				
	Grästorps Fjärrvärme AB	2 688	2 688	0	0
	Naturgaskonsortiet, Skaraborg	6	6	6	6
	Kommunassurans Syd försäkrings AB	385	385	385	385
	SKL Företag/Inera AB	43	43	43	43
	Grästorps Fastigheter AB	23 397	23 397	0	845
	Summa Aktier	26 519	26 519	434	1 279
	Andelar				
	Stiftelsen Bergagården	0	10	0	10
	Laxfond Vänern	20	20	20	20
	Västergötlands turistråd	0	5	0	5
	Grästorps Energi, regl. med Grästorps Fjärrvärme AB	10	10	10	10
	Kommuninvest ek.för.	7 319	6 167	7 319	6 167
	GöliskaIT	604	604	604	604
	RKHF Trygga Hem i Grästorp	42	42	42	42
	Räddningstjänsten Skaraborg	1 849	1 849	1 849	1 849
	Avfall & Återvinning Skaraborg	1 192	1 192	1 192	1 192

Not	Belopp i tkr	Kommun		Sammanställd redovisning	
		2025	2024	2025	2024
	Summa Andelar	11 036	9 899	11 036	9 899
	Långfristiga fordringar				
	Grästorps Fastigheter AB (KS 2024/172)	42 500	15 000	0	0
	Summa långfristiga fordringar	42 500	15 000	0	0
	Summa Finansiella anläggningstillgångar	80 055	51 418	11 470	11 178
16	Bidrag till infrastruktur				
	Medfinansiering E20 enligt beslut i oktober 2014	7 000	7 000	7 000	7 000
	Medfinansiering cykelväg Mjölån enl. beslut dec-20	4 940	4 940	4 940	4 940
	Upplösning E20 1/25-del om året t.o.m. år 2038				0
	Upplösning E20 t.o.m. 2024	-3 360	-3 080	-3 360	-3 080
	Upplösning Mjölån 1/25-del om året t.o.m. år 2044				0
	Upplösning Mjölån t.o.m. 2024	-1 186	-988	-1 186	-988
	Summa bidrag till infrastruktur	7 394	7 872	7 394	7 872
17	Förråd, lager och exploateringsfastigheter				
	Ingående Värde	6 726	3 003	6 778	3 031
	Nyanskaffningar	1 474	1 431	1 488	1 455
	Omfördelning	-4 558	2 741	-4 558	2 741
	Försäljningar	-986	-449	-986	-449
	Utgående bokfört värde	2 655	6 726	2 721	6 778
	Summa förråd, lager och exploateringsfastigheter	2 655	6 726	2 721	6 778
18	Fordringar				
	Kundfordringar	7 155	4 949	6 749	5 171
	Statsbidragsfordringar och kostnadsersättningar	8 297	12 064	8 407	12 389
	Kommunalskattefordringar	20 929	16 299	20 929	16 299
	Upplupna intäkter	3 199	7 365	3 768	7 365
	Förutbetalda kostnader	9 856	9 365	9 856	9 917
	Summa fordringar	49 436	50 042	49 707	51 141
19	Kassa, bank				
	Kassa, växelkassa	17	20	17	20
	Bank och plusgiro	34 372	50 628	42 284	65 033

Not	Belopp i tkr	Kommun		Sammanställd redovisning	
		2025	2024	2025	2024
	Summa Kassa och bank	34 388	28 969	42 301	65 053
20	Eget kapital				
	Ingående eget kapital	243 867	258 830	250 825	266 883
	Justering mot eget kapital	266	0	436	-213
	Årets resultat	984	-14 963	-991	-15 845
	Summa eget kapital	245 117	243 867	250 270	250 825
21	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser				
	Ingående avsättning till pensioner inkl. löneskatt	14 414	13 564	14 414	13 564
	Nyintjänad pension	0		0	0
	-Förmånsbestämd ålderspension	0	0	0	0
	-Särskild avtalspension	-127	4	-127	4
	-Efterlevnadspension	0	0	0	0
	-Övrigt	0	0	0	0
	Årets utbetalningar	-738	-702	-738	-702
	Ränte-och basbeloppsuppräkning	416	1 104	416	1 104
	Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
	Övrig post	1 047	278	1 047	278
	Minskning av avsättning genom tecknande av försäkring	0	0	0	0
	Förändring löneskatt	145	166	145	166
	Summa avsatt till pensioner inkl. löneskatt	15 158	14 414	15 158	14 414
22	Andra avsättningar				
	Trafikverket E20				
	Avsatt för bidrag till Trafikverket E20	7 000	7 000	7 000	7 000
	Redovisat värde vid årets början	2 489	3 960	2 489	3 960
	Nya avsättningar		0		0
	Ianspråktaga avsättningar	-1 838	-1 471	-1 838	-1 471
	Förändring av nuvärdet		0		0
	Utgående avsättning E20	651	2 489	651	2 489
	Trafikverket Mjölån				
	Avsatt för bidrag till Trafikverket Mjölån	4 940	4 940	4 940	4 940
	Redovisat värde vid årets början	3 105	4 248	3 105	4 248
	Nya avsättningar	0	0	0	0
	Ianspråktaga avsättningar	-313	0	-313	0

Not	Belopp i tkr	Kommun		Sammanställd redovisning	
		2025	2024	2025	2024
	Förändring av nuvärdet		-1 143		-1 143
	Utgående avsättning Mjölån	2 791	3 105	2 791	3 105
	Avsättning för uppskjutna skatter				
	Uppskjutna skatter	0	0	1 121	1 077
	Utgående avsättning uppskjutna skatter	0	0	1 121	1 077
	Summa andra avsättningar	3 442	5 594	4 564	6 671
23	Långfristiga skulder				
	Långfristig upplåning i banker/kreditinstitut	249 650	269 176	249 650	269 176
	Långfristig leasingsskuld	3 543	0	3 543	
	Förutbetalda intäkter anläggnings-/anslutningsavgifter	8 665	8 096	8 665	8 096
	Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	763	784	763	784
	Summa långfristiga skulder	262 622	278 056	262 622	278 056
	Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
	Anläggnings-/anslutningsavgifter återstående antal år	35	35	35	35
	Offentliga investeringsbidrag återstående antal år	40	40	40	40
	Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning				
	Genomsnittlig ränta %	3	3		3
	Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	3	3		3
	Kapitalförfall andel av lån (tkr)				
	0–1 år	94 525	25 438	94 525	25 438
	1–3 år	104 250	92 500	104 250	92 500
	3–5 år	145 400	180 375	145 400	180 375
24	Kortfristiga skulder				
	Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	94 525	29 314	94 525	29 314
	Leverantörsskulder	25 757	20 034	25 838	27 728
	Moms och punktskatter	625	849	697	849
	Personalens skatter, avgifter och avdrag	10 383	10 156	10 383	10 156
	Semester och övertidsskuld	17 746	18 618	17 746	18 618
	Kommunalskatteskulder	7 260	5 124	7 260	5 124
	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	17 506	19 000	21 510	19 411
	Övriga kortfristiga skulder	1 396	9 668	1 396	9 668

Not	Belopp i tkr	Kommun		Sammanställd redovisning	
		2025	2024	2025	2024
	Summa kortfristiga skulder	175 198	112 763	179 354	120 869
25	Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna				
	Ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998				
	Ingående ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl. löneskatt	127 748	125 982	127 748	125 982
	Årets utbetalningar	-7 232	-7 334	-7 232	-7 334
	Ränte- och basbeloppsuppräknig	3 973	8 409	3 973	8 409
	Ändringar av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
	Nyintjänad pension	0	0	0	0
	Övrig post	-654	347	-654	347
	Minskning av ansvarsförbindelse genom tecknande av försäkring/överföring till stiftelse	0	0	0	0
	Ökning/minskning av ansvarsförbindelse genom tecknande av försäkring	0	0	0	0
	Förändring av löneskatt	-949	344	-949	344
	Summa ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl. löneskatt	122 886	127 748	122 886	127 748
	Övriga pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder/avsättningar				
	Visstidspension eller liknande	0	32	0	32
	<i>Omställningsstöd för förtroendevalda, Skandikon saknar uppgifter</i>	0	0	0	0
	<i>Övriga pensionsförpliktelser</i>	0	0	0	0
	Övriga upplysningar avseende pensioner				
	Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enl. PBF	0	1	0	1
	Antal förtroendevalda med rätt till omställningsstöd enligt OPF-KL	0	0	0	0
	Antal anställda med rätt till visstidspension	0	0	0	0
26	Övriga ansvarsförbindelser				
	Grästorps Energi ekonomisk förening	7 273	8 167	7 273	8 167
	Grästorps Energi AB	0	0	0	0
	Fiber, vatten och avlopp i Flo ekonomisk förening	135 503	137 280	135 503	137 280
	RKHF Trygga Hem i Grästorp	121 632	126 882	121 632	126 882
	Summa övriga ansvarsförbindelser	264 409	272 329	264 409	272 329

Grästorps kommun har i oktober 2008 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 295 kommuner och regioner som per 2025-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Grästorps kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2025-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 611 026 982 112 kr och totala tillgångar till 636 322 976 082 kr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 372 216 493 kr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 387 407 907 kr.

3.4.3 Noter kassaflödesanalys

Not	Belopp i tkr	Kommun		Sammanställd redovisning	
		2025	2024	2025	2024
27	Justering för ej likviditetspåverkande poster				
	Avskrivningar	24 221	22 423	24 728	22 655
	Nedskrivningar	0	14 134	0	14 134
	Utrangeringar/ Försäljningar	1 044	1 676	1 044	1 676
	Förändring i avsättningar	-1 407	851	-1 407	851
	Intäktsförda ej likvida gåvor	0	0	0	0
	Orealiserade kursförändringar	0	0	0	0
	Upplösning av bidrag till infrastruktur	478	478	478	478
	Övriga ej likviditetspåverkande poster	1 231	1 411	1 444	1 143
	Summa ej likviditetspåverkande poster	25 567	40 973	26 287	40 936
28	Övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten				
	Utbetalning av avsättning för pensioner	0	0	0	0
	Utbetalning av övr. avsättningar (bidrag till infrastruktur)	-2 151	-2 614	-2 151	-2 614
	Summa övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten	-2 151	-2 614	-2 151	-2 614
	Upplysning av kostnader för räkenskapsrevision				
	Sakkunnigt biträde	154	170	154	170
	Förtroendevalda revisorer	5	5	5	5
	Auktoriserade revisorer (bolagsrevision)	0	0	122	127
	Total kostnad för räkenskapsrevision *	159	175	281	302

* Räkenskaperna granskas i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision. De sakkunniga biträdets yttrande samt granskningsrapporter avseende bokslut och årsredovisning kommer finns tillgängliga på kommunens webbplats www.grastorp.se

4 Drift – och investeringsredovisningens samband med årsredovisningens övriga delar

Driftredovisning

+Nämndernas/ verksamheternas intäkter
-Nämndernas/ verksamheternas kostnader
= nämndverksamhetens nettokostnad

Justering: Poster ej hänfödda till verksamhetens intäkter och kostnader i resultaträkningen
= Verksamhetens resultat enligt resultaträkningen

Finansiering av driftverksamheten
+Skatteintäkter
+Generella statsbidrag och utjämning
= Resultat efter finansiering av driftverksamheten

Resultaträkning

+Verksamhetens intäkter
-verksamhetens kostnader
-Avskrivningar
=Verksamhetens nettokostnad

+Skatteintäkter
+Generella statsbidrag och utjämning
= Verksamhetens resultat

+Finansiella intäkter
-Finansiella kostnader
= Resultat före jämförelsestörande och extraordinära poster

+/- Jämförelsestörande och Extraordinära poster
= Årets resultat

Investeringsredovisning

+Investeringsutgifter
-Investeringsbidrag
=Nettoinvesteringar

Balansräkning

+Anläggningstillgångar
Varav årets avskrivningar
Varav årets investeringar
+Bidrag till infrastruktur
+Omsättningstillgångar
Varav kassa och bank
= Tillgångar

+Eget kapital
+Avsättningar
+Långfristiga skulder
+ kortfristiga skulder
=Skulder

Kassaflödesanalys

Årets resultat
Årets avskrivningar
Justeringspost ej likvidpåverkande
+/-Löpande verksamheten

+/- Investeringsverksamhet
Varav årets investeringar

+/- Finansieringsverksamhet

= Årets kassaflöde
(Förändring kassa och bank)

5 Driftredovisning

5.1 Upplysningar om driftredovisningens uppbyggnad

Driftredovisningen visar hur utfall förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten. Den visar vilka kostnader och intäkter som kommunen har fördelat per verksamhet.

5.1.1 Driftbudget

Nettoanslag fastställs av kommunfullmäktige för varje nämnd. Med utgångspunkt i kommunfullmäktiges beslutade budget och verksamhetsplan fördelar nämnderna resurserna inom de olika verksamheter till en detaljbudget.

Det beslutade anslaget ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut. För mer information om budgetprocess se avsnitt [2.5.3 budgetprocess](#).

5.1.2 Bolag och Förbund

Delar av kommunens verksamheter bedrivs som förbund eller bolag. Den löpande verksamheten i kommunens bolag finansieras med bolagens egna försäljningsintäkter samt i vissa situationer med koncernbidrag och aktieägartillskott. Förbunden finansieras dels med egna försäljningsmedel, dels via bidrag från medlemskommunerna.

5.1.3 Upplysning om tillämpade internredovisningsprinciper

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds ekonomiska relation till sin omvärld. Skillnaden mellan resultaträkningens intäkter och kostnader, som bara innehåller kommunexterna poster, är att driftsredovisningen även innehåller kommuninterna poster så som köp och försäljning mellan verksamheter. Gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter är framför allt personalkostnader som mellan enheterna och vissa lokalkostnader. Gemensamma kostnader som fördelas med schabloner är främst IT-kostnader.

5.2 Driftredovisning, organisatorisk indelning

Nämnd	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Nettobudget	Avvikelse
	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	budget- utfall
Belopp i tkr								
Kommunstyrelsen	179 074	176 419	-592 786	-576 099	-413 712	-399 681	-406 943	-6 769
Ledningsstöd	5 241	4 827	-53 504	-51 609	-48 263	-46 782	-47 117	-1 146
Samhällsbyggnadsverksamhet	81 639	78 972	-148 644	-143 660	-67 005	-64 688	-68 189	1 184
Vatten och avlopp	14 047	14 752	-14 047	-14 752	0	0	0	0
Bildningsverksamhet	19 148	17 033	-160 891	-155 255	-141 744	-138 221	-135 657	-6 087
Social verksamhet	58 999	60 835	-215 700	-210 824	-156 701	-149 989	-155 981	-720
Miljö- o byggförvaltning	743	763	-1 930	-1 565	-1 187	-802	-1 291	104

Nämnd	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Nettobudget	Avvikelse
	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	budget- utfall
Summa nämndsverksamhet	179 817	177 181	-594 716	-577 664	-414 899	-400 483	-408 234	-6 665
Pensionskostnader	0	0	-15 515	-18 691	-15 515	-18 691	-12 078	-3 437
Finansiell reserv, övriga poster	1 784	2 580	-1 719	-18 911	65	-16 331	-2 181	2 246
Internränta	0	0	11 541	33 823	11 541	11 400	11 669	128
Finansförvaltning, centrala poster	1 784	2 580	-5 693	-3 779	-3 909	-23 622	-2 590	-1 064
<i>Justeras: Interna poster</i>	<i>-68 603</i>	<i>-62 411</i>	<i>68 603</i>	<i>58 425</i>	<i>0</i>	<i>-3 986</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Justeras: Poster som ej är hänförliga till verksamhetens intäkter och kostnader enl. resultaträkningen</i>		<i>0</i>		<i>17 034</i>	<i>0</i>	<i>17 034</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Verksamheternas nettoresultat	112 997	117 350	-531 551	-505 984	-418 553	-411 056	-410 824	-7 729
Skatteintäkter	318 117	311 354	0	0	318 117	311 354	321 156	-3 039
Generella statsbidrag och utjämning	108 039	108 475	0	0	108 039	108 475	105 126	2 913
Verksamheternas resultat	539 153	537 179	-531 551	-505 984	7 603	8 773	15 458	-7 855
Finansiella poster	2 626	1 975	-9 245	-8 677	-6 619	-6 701	-9 230	2 611
Jämförelsestörande poster	0	0	0	-17 034	0	-17 034	0	0
Resultat	541 779	539 154	-540 796	-531 695	984	-14 963	6 228	-5 224

* Prestationsbaserade statsbidrag har enligt regelverket redovisats som generella. Då dessa bidrag används till specifika ändamål, har dessa fördelats till social verksamheten enligt samma princip som för riktade statsbidrag.

Budgetjusteringar har gjorts under året mellan finansförvaltningen och kommunstyrelsens verksamheter. Dessa justeringar avser bland annat lönerrevision, avskrivningar och andra interna justeringar mellan verksamheterna.

Avskrivningskostnader för budgeteras som återlagda kapitalkostnader, men hanteras inte på detta sätt i ekonomisystemet för 2024. Budgeten har hanterats på rätt sätt för 2025.

5.2.1 Huvudsakliga förklaringar till ekonomiskt utfall

Sammanfattningsvis har Grästorps kommun ett positivt resultat med 984 tkr för 2025.

Verksamheternas resultat är ett underskott med 6 665 tkr där bildningsverksamheten står för den största avvikelsen med ett underskott på 6 087 tkr, ledningsstöd redovisar också ett negativt resultat med 1 146 tkr och social verksamhet står för 720 tkr av underskottet.

Samhällsbyggnadsverksamheten redovisar ett överskott med 1 184 tkr. Miljö- och byggnämnden bidrar med 104 tkr i överskott. Sammantaget innebär detta att verksamheterna inte når sina budgetmål, vilket framför allt beror på kostnader som inte kunnat anpassas inom ramen för befintlig budget. Detta visar att verksamheten är känslig för förändringar och behöver stärka planeringen för att bättre möta framtida kostnadsvariationer

Även *finansförvaltningens* resultat är negativt med 1 064 för 2025. När det gäller *skatteintäkter och generella bidrag samt utjämning* är dessa något lägre än budgeterat.

Det positiva resultatet beror på de finansiella poster som står för 2 611 tkr i överskott.

Ledningsstöd

Ledningsstöds resultat för 2025 är ett underskott med 1 146 tkr. Den största delen av underskottet, 1 060 tkr ligger inom *ledningsstöds* enheter och förklaras av högre kostnader för IT-system och drift, där tidigare budgetuppräknningar inte varit tillräckliga, samt konsultkostnader. Under året har det funnits behov av resursförstärkning för att täcka vakanser, genomföra utredningar samt upprätthålla kommunens serviceskyldighet och en rättssäker handläggning enligt offentlighetsprincipen, i takt med en ökad efterfrågan.

Den *politiska verksamheten* visar ett mindre underskott på 117 tkr som beror främst på högre arvodeskostnader. *Revisionen, räddningstjänsten och färdtjänsten* visar på positiva avvikelser med 31 tkr, vilket är i stort sett i nivå med budget.

Annonskostnader för sociala medier

Från och med den 8 augusti 2025 ska kommuner, regioner och deras bolag redovisa sina annonskostnader för sociala medier. Detta enligt EU:s mediefrihetsförordning EMFA, artikel 25. Här redovisas Grästorps kommuns kostnader för annonsering på sociala medier från augusti-december 2025.

2025, kr	Meta	LinkedIn
aug	1 700	
okt	2 400	
nov	1 200	
dec	3 120	
totalt 2025	8 420 kr	0 kr

Samhällsbyggnadsverksamheten

Resultatet för *samhällsbyggnadsverksamheten* är ett överskott med 1 184 tkr och består av både positiva och negativa utfall ifrån de olika enheterna.

Övergripande samhällsbyggnad gör ett överskott gentemot budget med 184 tkr som avser lägre personalkostnader på grund av vakans.

Plan- och exploateringsenheten redovisar ett underskott med 548 tkr, framförallt på grund av oväntade höga kostnader för rivning av en fastighet samt ökade kostnader för kollektivtrafiken (fritidskortet). Lägre personalkostnader på grund av vakans har mildrat underskottet.

Måltidsenhetens resultat är positivt med 790 tkr. Detta beror främst på att personalfrånvaro inte har ersatts fullt ut samt att livsmedelspriserna steg i linje med budgetuppräknningen.

Driftenhetens resultat är också ett överskott. Överskottet med 1 734 tkr beror främst på lägre personalkostnader på grund av vakans samt ökade intäkter från försäljning av inventarier. Även intäkter gällande skogsavverkning har bidragit till det positiva resultatet.

När det gäller *fastighetsenheten* redovisar denna ett negativt resultat om 1 419 tkr, detta förklaras av underhållskostnader efter förändrad bedömning i försäkringsärende gällande vattensador på Nya Centralskolan. Viss återhållsamhet i övriga inköp har begränsat underskottet.

För *Kultur- och fritidsverksamheten* är resultatet positivt med 444 tkr. Detta förklaras av lägre personalkostnader samt återhållsamhet med inköp inom bibliotek och administration. Inom bad- och fritidsverksamheten har kostnaderna dock varit något högre än budgeterade.

VA-verksamhet

Resultatet för **vatten- och avloppsverksamheten** särredovisas för att lämna information till abonnentkollektivet att avgifterna för verksamheten är riktiga ur lagens definition. Dessutom utgör redovisningen ett beslutsunderlag för prissättning. Ingen höjning av VA-avgifter genomfördes för 2025, vilket gjorde att intäkterna inte blev tillräckliga för att täcka kostnaderna, trots återhållsamhet vid inköp.

Resultatet för 2025 har i sin helhet behandlats som en fordran till abonnentkollektivet inom VA-verksamheten och innebär att kollektivet har en skuld mot kommunen på totalt 1 673 tkr per sista december 2025.

Årets resultat för 2025 är 0 tkr. För mer information se: ”*Redovisning VA-verksamhet verksamhetsåret 2025*”.

Bildningsverksamheten

Bildningsverksamhetens resultat är ett underskott med 6 087 tkr.

Den *gemensamma verksamheten* har ett underskott efter årets slut med 786 tkr, främst på grund av högre personalkostnader och materialinköp.

Pedagogisk verksamhet som inkluderar förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem visar ett underskott med 587 tkr, vilket framför allt beror på ökade kostnader för interkommunal ersättning (barn som går i skolan i andra kommuner och privata aktörer).

För *grundskola inklusive förskoleklass och anpassad grundskola* är resultatet ett underskott med 278 tkr. Det beror på förändrade krav från Skolinspektionen gällande resursanvändning, vilket lett till ökade kostnader för speciallärare, specialpedagoger och perioder med dubbla bemanning. Detta har delvis har detta täckts av riktade statsbidrag.

För *gymnasieskolan inklusive anpassad gymnasieskola* är resultatet ett underskott på 4 328 tkr. Ökningen i kostnader för gymnasieskolan mellan 2024 och 2025 uppgår till cirka 3 600 tkr och beror på fler elever (+20), dyrare programval samt fortsatt höga kostnader för extraordinära stödinsatser. Verksamheten har fått kompensation för detta inför budget 2026.

Den kommunala *vuxenutbildningen och övrig utbildning* som köps från Lidköpings kommun, påverkas av högre löner och inflation, vilket resulterat i ett mindre underskott med 108 tkr.

Social verksamhet

Social verksamhets resultat för 2025 är ett underskott med 720 tkr.

Gemensamma verksamheter visar ett överskott på 3 263 tkr. Den legitimerade personalens resultat ligger i nivå med budget, medan resursteam, bemanning och digital teknik visar ett mindre underskott på grund av att högre jourersättning inom LSS. Övriga gemensamma verksamheter uppvisar däremot ett överskott på 3 398 tkr. Detta överskott förklaras bland annat av att lönekostnaden för MAS-tjänsten numera delas med Essunga, att delar av den totala kostnaden finansieras genom olika bidrag samt att flera tjänster varit vakanta under året, vilket har medfört lägre personalkostnader än beräknat.

Äldreomsorgen redovisar ett underskott på 1 464 tkr. Hemtjänsten står för 387 tkr av underskottet på grund av högre personalkostnader. *Särskilt boende* har ett underskott på 813 tkr, där ökade lönekostnader som uppstått som följd av ”heltid som norm” och verksamheten inte fått tillräcklig uppräknig i budgeten för att möta detta. *Övriga verksamheter* inom äldreomsorg visar ett negativt

resultat på 264 tkr, främst kopplat till ökad bemanning på korttidsboendet som överstigit budgeterad bemanningsnivå vissa dagar.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning visar ett underskott på 4 760 tkr, huvudsakligen till följd av ett omfattande ärende inom personlig assistans. Inom LSS-boende och övrig funktionsnedsättning har behoven varierat och medfört omfördelning av resurser.

Individ- och familjeomsorgen redovisar ett mindre underskott på 49 tkr, orsakat av högre kostnader för externa placeringar. Utfallet hade varit betydligt sämre utan ett riktat statsbidrag om 538 tkr till den sociala barn- och ungdomsvården. När det gäller ekonomiskt bistånd visar det ett mindre överskott, trots ökande utbetalningar i slutet av året.

Integration och arbetsmarknadsenheten uppvisar ett överskott på 2 290 tkr, främst beroende på färre deltagare i verksamheten samt att schablonersättningarna från Migrationsverket överstigit kostnaderna.

Social verksamhet har tagit del av flera riktade statsbidrag under året, vilket har använts för riktade insatser. Bidragen avseende ersättningar till kommuner som ”har minskat användningen av timanställda” och ett för ”bra bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden” inkom 2024 för användning 2024 och 2025. Av dessa har 1 856 tkr förbrukats under 2025.

Miljö- och byggnämnd

Resultatet för *miljö- och byggnämnden* är ett överskott med 104 tkr. Resultatet beror främst på högre intäkter för bygglov. Antalet bygglovsärende ligger i nivå med 2024, vilket är högre än tidigare åren.

Finansförvaltning

Inom *finansförvaltning* redovisas ett flertal centrala poster såsom pensioner, internränta och realisationsvinster. Resultat för finansförvaltningen är ett underskott med 1 064 tkr som främst beror på högre kostnader för avskrivningar då en budgetjustering gjorts till verksamheterna samt högre pensionskostnader än budgeterade.

De totala pensionskostnaderna uppgick till 15 515 tkr och innebär en minskning jämfört mot föregående år med cirka 3 176 tkr. Utfallet är dock högre än budgeterat, vilket förklaras av högre kostnader för försäkringspremier då avtalstillhörighet har ändrats utifrån nya arbetstagare. Även de nya riktlinjerna för samordning av ålderspension för politiker påverkar utfallet.

Försäljning av anläggningstillgångar har medfört en positiv avvikelse mot budgeten med 1 507 tkr där större del av dessa intäkter avser försäljning av fastigheter på Brännebacka.

Även andra mindre poster har hanterats inom finansförvaltningen, där kostnader för förändring i anställningsavtal för lönebidragstjänsterna innebär engångskostnader i form av semesterreglering, även kostnader för förändring av Ob-tillägg. För dessa har social verksamheten fått kompensation från finansförvaltningen.

Under året blev försäkringsärendet (regresskrav) gällande skador i samband med det kraftiga skyfallet i augusti 2021 klar. Den samlade kostnaden uppgick till 2 000 tkr varav 1 500 tkr fanns avsatta sedan tidigare. Påverkan på 2025 blev därmed 500 tkr.

De samlade intäkterna från *skatter och generella statsbidrag* uppgick till 428 012 tkr, vilket är 126 tkr lägre än budgeterad och 6 327 tkr högre än föregående år. Här ingår skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag. De generella statsbidrag och utjämning har en positiv avvikelse mot budget med 2 913 tkr medan skatteintäkterna är 3 039 tkr lägre än budgeterat.

Skatteunderlaget för bokslutet 2024 beräknades på 186 kr per invånare, men slutavräkningen uppgår till 178 kr, vilket är 8 kr lägre per invånare. Detta justeras i 2025 årsbokslut. När det gäller 2025 visar SKR:s prognos en lägre uppräknings där prognosen för slutavräkning blir negativ och uppgår till -319 kr per invånare.

När det gäller de *finansiella intäkter och kostnader*, uppgår nettoutfallet till 9 230 tkr, vilket ger en positiv avvikelse mot budget med 2 611 tkr. Avvikelsen utgörs främst av intäkter i form av sparränta, utdelning från Kommuninvest samt ränteintäkter från Grästorps Fastigheter.

Låneskulden per 31 december 2025 uppgår 344 175 tkr, att jämföra med 298 312 tkr i bokslutet 2024. Låneskulden omfattar koncernen. Grästorps Fastigheter AB:s lån ingår med 43 tkr per 31 december.

6 Investeringsredovisning

6.1 Upplysning om investeringsredovisningens uppbyggnad

Investeringsredovisningen visar hur utfall förhåller sig till den budget som fastställts per område. Den visar vilka utgifter som kommunen hade under året.

6.1.1 Investeringsbudget

Kommunstyrelsen bereder och föreslår kommunfullmäktige investeringsbudget för den kommunala organisationen. Kommunstyrelsen prioriterar förslag till investeringar över åren.

Investeringsbudgeten är flerårig där första året utgör budgetåret. Resultatöverföringar av investeringsmedel görs till kommande år, för projekt som inte är helt färdigställda eller påbörjade enligt fastställda riktlinjer för investeringar.

6.1.2 Upplysning om tillämpade internredovisningsprinciper

Investeringsredovisningens utgifter och investeringsinkomster ska medföra en förändring i anläggningstillgångar. Den avser anskaffning och försäljning av materiella och finansiella anläggningstillgångar. Med materiella anläggningstillgångar menas fastigheter och inventarier, med syfte att ägas stadigvarande. Finansiella anläggningstillgångar är ägande genom aktier och andelar.

Investeringsprojekt identifieras med en särskild projektkod (4000–4999) och aktiveras som anläggningstillgång vid färdigställandet. Investeringsprojekten särredovisas också för att kunna hantera kompensation för förändringen av kapitalkostnader.

Investeringsutgifter består av kommunexterna utgifter, utgifter för egen personals timkostnader och interna maskinkostnader. Dessa interna kostnader fördelas utifrån en schablon.

6.2 Sammanställda investeringar

De totala investeringarna för kommunen och bolagen uppgår till 86 646 tkr. Kommunen investerade 56 018 tkr enligt redovisningen nedan. Grästorps Fastigheter AB färdigställde byggnationen av 28 trygghetslägenheter, vilket innebär investering med 30 542 tkr under 2025. Grästorps Fjärrvärme genomförde mindre investeringar gällande underhållning på 214 tkr, där 86 tkr avser 40,2 procent.

Investeringar	Utfall 2025	Budget 2025	Avvikelse
Grästorps Fastigheter AB	30 542	30 542	0
Grästorps Fjärrvärme	86	86	0
Grästorps kommun	56 018	83 640	27 622
Summa totala investeringar	86 646	114 268	27 622

6.3 Kommunens investeringar

Kommunens investeringsbudget för 2025 uppgick till 83 640 tkr, inklusive resultatöverföringar från 2024 med 2 660 tkr samt utökning av investeringsbudget med 180 tkr för VA-ledning mot Vänersborg och tidigareläggning av investering avseende nybyggnad kommunförråd med 8 100 tkr.

Genomförda investeringar under 2025 uppgick till 56 018 tkr. Det innebär en nyttjandegrad av tilldelad investeringsbudget på 67 procent.

Den låga nyttjandegraden grundar sig framför allt på uppskjutna eller avbrutna projekt, men också på att projekt kunnat genomföras under budgeterad nivå. Dessa beskrivs närmare nedan.

Investeringsredovisning (tkr)	Totalutgift			Varav: årets investeringar		
	Ack. Utfall	Projektets budget	Avvikelse	Utfall	Budget	Avvikelse
<i>Brännebacka mitten (etapp 1)</i>	23 297	24 300	1 003	100	100	0
<i>Dagvattenledning Mjölån (etapp 2)</i>	5 501	5 772	271	3 741	4 100	359
<i>Takbyte och solceller, Lunneviskolan</i>	6 912	6 805	-107	6 607	6 500	-107
<i>GC-väg Flakeberg</i>	23 465	23 456	0	88	200	112
<i>Vänersborgsledning</i>	28 272	27 000	-1 272	164	180	16
<i>Brännebacka Norra (etapp 2)</i>	611	607	-4	235	231	-4
Summa färdigställda investeringar	88 058	87 940	-109	10 935	11 311	376

Investeringsredovisning (tkr)	Totalutgift			Varav: årets investeringar		
	Ack. Utfall	Projektets budget	Avvikelse	Utfall	Budget	Avvikelse
Pågående investeringar						
Investeringar över tid	0	0	0	15 269	15 300	31
<i>Planerat underhåll – fastighet</i>			0	9 239	10 000	761
<i>Asfaltering av gator, GC-vägar</i>			0	2 104	2 000	-104
<i>Planerat underhåll Gata/Park</i>			0	1 219	1 257	38
<i>Inköp av inventarier/maskiner</i>			0	2 707	2 043	-664
Vägar och broar	0	0	0	608	1 000	392
<i>Energibesparande åtgärder gator</i>			0	608	1 000	392
VA-verksamhet	2 143	50 500	10 857	3 851	9 050	5 199
<i>Löpande investeringar VA</i>			0	2 702	5 000	2 298
<i>Utbyggnad Ryda grundvattentäkt</i>	0	39 000	-39 000	0	2 000	-2 000
<i>Omläggning av dricksvattenledning Vattenverk</i>	955	9 000	8 045	955	1 000	45
<i>Utbyggnad Forshalls Avloppsreningsverk</i>	114	1 000	886	114	500	386
<i>Utbyggnad vattenverk</i>	1 074	1 500	426	80	300	220
<i>Nödvattentankar</i>			0	0	250	250
Exploatering	0	15 000	15 000	0	2 000	2 000
<i>Verksamhetstomt Västölet</i>	0	15 000	15 000	0	2 000	2 000
Fastigheter	21 690	130 599	108 909	23 403	38 339	14 936
<i>Utveckling konserthus</i>	1 243	14 000	12 757	1 243	4 040	2 797
<i>Nybyggnad Kommunförråd</i>	8 482	45 400	36 918	8 482	8 100	-382
<i>Takbyte, solceller och ventilation Kommunens Hus</i>	12 843	19 760	6 917	12 090	19 760	7 670
<i>Energibesparande åtgärder fastighet</i>			0	1 093	1 000	-93
<i>Ombyggnad Lunneviskolan</i>	304	48 000	47 696	304	1 000	696
<i>Iordningställa mark Oskarsgatan/Torggatan</i>			0	32	4 000	3 968
<i>Ridanläggning</i>	61	17 439	17 378	0	439	439
<i>Fastighetsförvärv</i>				158	0	-158
Digitalisering	0	0	0	679	800	121
<i>Säkerhets-/trygghetsåtgärd</i>			0	497	500	3
<i>Verksamhetsutveckling genom digitalisering</i>				183	300	117
Attraktivitetsutveckling	481	6 000	5 519	481	5 000	4 519
<i>Attraktivitetsutveckling Centrum</i>	481	6 000	5 519	481	5 000	4 519
Övrigt	0	0	0	792	840	48
<i>Bildningsverksamhet</i>				156	300	144
<i>Social verksamhet</i>				635	540	-95
Summa pågående investeringar	24 314	216 099	190 542	45 083	72 329	27 246
Summa kommunens investeringar	112 372	304 039	190 542	56 018	83 640	27 622

6.3.1 Färdigställda och avslutade projekt under året

Brännebacka mitten (etapp 1): Området rymmer 13 villatomter samt byggrätter för rad- och flerfamiljshus och projektet är en viktig del i kommunens arbete för att skapa förutsättningar för ett högre invånarantal. Arbetet med byggnation av infrastruktur och tomtmark avslutades 2024. Under 2025 har kvarvarande medel om 100 tkr nyttjats till finplanering av allmänna grönytor i syfte att underlätta skötsel. Projektet slutredovisas till kommunstyrelsen i början av 2026.

Dagvattenledning Mjölån (etapp 2): Ledningen avlastar dagvattennätet i tätortens norra bebyggelse. Arbetet med ledningen slutfördes under våren 2025. Projektet slutredovisades i kommunstyrelsen i december 2025.

Takbyte och solceller, Lunneviskolan: Projektet innefattar takbyte samt montering av solcellsanläggning med en beräknad årsproduktion om cirka 144 000 kWh. Entreprenaden är färdigställd och slutbesiktigades i augusti 2025. Vid årsskiftet återstod reglering av det skadeståndsanspråk som kommunen ställt mot totalentreprenören efter en vattenskada som drabbade byggnaden under byggtiden. Projektet planeras slutredovisas till kommunstyrelsen under april 2026.

GC-väg Flakeberg: GC-vägen gör det möjligt att på ett säkert sätt cykla eller gå mellan Grästorps och Flakeberg. Delar av sträckan har försetts med belysning och har kunnat genomföras i nära anslutning till väg 47, utan att inkräkta på Trafikverkets vägområde. Projektet har delvis medfinansiering från Trafikverket. Huvuddelen av arbetet avslutades 2024, men under 2025 har delar av kvarvarande medel nyttjats till att utföra mindre åtgärder längs sträckan. Projektet slutredovisades i kommunstyrelsen i december 2025.

VA-ledning mot Vänersborg avser reservvattenledning och överföringsledning. Budget avsattes med 27 000. Utfallet för hela projektet är 28 300 tkr. Kommunfullmäktige beslutade den 28 april 2025 att godkänna genomförda utredningar för Grästorps dricksvattenanläggning; att inte fullfölja pågående projekt med reservvattenledning; att för närvarande inte fullfölja pågående projekt med ledning för avlastning av kommunens reningsverk samt att utreda fattade beslut. Investering för reservvattenledning har skrivits ned medan fortsättning av projektet avseende ledning för avlastning av reningsverket avvaktar utredning av kommunens avloppsanläggning.

Brännebacka Norra (etapp 2) Projektering av villatomter inom detaljplan har färdigställts.

6.3.2 Pågående projekt

Investeringar över tid: Under året har hela 10 000 tkr avsatts för att underhålla kommunens byggnader. Bland annat har Karlavagnen renoverats, renovering av lokalen bredvid Lunnevibadet där det tidigare var gym har inletts för att anpassas till ungdomsverksamheten, gamla skador har åtgärdats på Lunneviskolan och andra åtgärder genomförts enligt plan. Efter viss omplanering har byte av taket på Backenskolan B3 flyttats till 2026 varför resultatöverföring kommer att begäras. Asfalteringsåtgärder har också genomförts liksom investeringar i gata och park. Inköp av inventarier överskrider investeringsbudgeten på grund inköp av en hjullastare som kan utföra flera arbetsmoment och ersätter äldre maskiner som har avyttrats.

Vatten och avlopp: Löpande va-investeringar har behövts omprioriteras då mer akuta projekt fått hanteras framför mer omfattande reinvesteringar. Detta har medfört ett överskott trots ett trängande behov i ledningsnätet. Efter genomförd dricksvattenutredning har investeringsplaneringen prioriterats om, och utbyggnad av Ryda har senarelagts och därför inte inletts under året.

Verksamhetsmark Västölet: Projektet är försenat då detaljplan ännu inte är antagen. Förutsatt att detaljplanen antas och inte överklagas kan projektet inledas 2026.

Konserthuset: Projektering har påbörjats men avbrutits efter förnyad prioritering i investeringsbudgetbeslut för 2026–2028. Resultatöverföring begärs för att säkerställa att konserthuset kan omvandlas till trygghetspunkt med uttag för nödvatten och reservkraft, samt för att vidta nödvändiga åtgärder trots utebliven större renovering.

Utveckling kommunförråd: Utfallet avser till största delen köp av fastigheten samt projektering och framtagande av upphandlingsunderlag. Anbudsöppning sker i mars 2026. Därefter ska beslut om tilldelning och igångsättning fattas av kommunstyrelsen.

Takbyte, solceller och ventilation Kommunens hus: Projektet är i princip färdigställt med god marginal till budget. Projektet slutredovisas våren 2026.

Renovering Lunneviskolan: Utfallet avser förprojektering för ombyggnationen.

Iordningställa mark Oskarsgatan/Torggatan: Rivning av "Gerdas" har genomförts i slutet av 2025 varefter iordningsställande av marken inletts. Det kan färdigställas 2026.

Ridanläggning: Förbättrings- och underhållsåtgärder med paddock och underlag i ridhuset har genomförts.

Säkerhets/trygghetsåtgärder: Under året har kommunen gjort en riktad satsning på säkerhet och trygghet i Grästorps kommun. Satsningen har bland annat inneburit en utbyggnad av passersystemet med nya läsare samt komplettering med kameror för ökad uppsikt och förebyggande trygghetsarbete. Åtgärderna stärker säkerheten för både medarbetare och invånare och är en del av vårt långsiktiga arbete för en trygg och hållbar kommun.

Verksamhetsutveckling genom digitalisering: En del av utvecklingen har genomförts inom sensorteknik, där investeringar främst har gjorts av sensorer till papperskorgar och bevattning. Syftet är att effektivisera kommunens resursanvändning genom förändrade arbetsätt. En annan del avser investering i ny ljudteknik i samlingsalen, Kommunens hus, samt reinvestering i möbler till arbetsplatser inom ledningsstöd.

Attraktivitetsutveckling centrum: Förstudie för Södergatan och övrigt centrumområde har presenterats för och beslutats av kommunstyrelsen som den 3 december gav förvaltningen i uppdrag att ta fram åtgärdsförslag för vidare projektering utifrån behov och rådande budgetförutsättningar.

Bildningsverksamheten: investeringsmedel har använts för att utveckla och anpassa lokaler och lärmiljöer utifrån verksamhetens behov. Medlen har bland annat möjliggjort iordningställande av lokaler för anpassad grundskola, särskild undervisningsgrupp samt arbetsplatser för elevhälsans professioner. Åtgärderna har genomförts för att stärka förutsättningarna för tillgängliga lärmiljöer, ändamålsenlig organisation och ett nära stöd till barn och elever i behov av särskilda insatser.

Social verksamhet: Investeringsmedel har använts till att köpa inventarier i form av möbler till både boenden och kontor. På grund av ett akut behov av att införskaffa diskdesinfektorer inom äldreomsorgen omfördelades budget, och social verksamhets investeringsbudget ökade med 240 tkr. Utgiften för maskinerna uppgick till 243 tkr.